

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Sausio 4-tą... Rooseveltas... U. S. Kongresu...

Savo pranešime Prezidentas stipriai pasisakė prieš užsienio diktatorių ir agresorius...

Prezidentas taip pat kvietė į bendrą frontą prieš užsienio ideologijas visas šios šalies gyvyšias pajėgas...

Dėl didelių suvaržymų ir apribavimų ateityje į šią sritį visi sumažėjo. Pagal veikiančių įstatymų, bendra metinė kvota siekia 153,774 imigrantų...

Daugiausia atvyko iš Vokietijos (prie kurios priskaityta ir Austrijos kvota). būtent, 17,868 ateiviai. iš Lenkijos—4,218, iš Italijos—3,428, iš Čekoslovakijos—2,858.

Imant tautybėmis, daugiausia atvyko žvdu. būtent 19,736. italų—8,383, vokiečių—7,743, anglų—5,723, airių—3,332, škotų—2,478, slovaku—2,344, skandinavų—1,972, ispanu-amerikiečių—857, ispanu—547, vengrų—934, rusų—666 ir k.

Prezidento pasiūlytas Kongresui 1940 fiskalių metų biudžetas numato \$8,995,663,200 išlaidų, \$5,669,320,000 pajamų, \$3,426,343,000 deficitą. Jeigu pasiūlytas biudžetas bus priimtas, jis visdėlo bus šiek tiek mažesnis už 1939 metų, kurio išlaidos nustatytos \$9,492,329,000, pajamos \$5,520,070,000, deficitas \$4,072,259,000. Įvykdžius numatoma 1940 metų biudžeta. U. S. išdoka skolai pasiekė \$4,457,845,000.

Nors labai slepiama apie ką Hitleris ir Lenkijos užsienio reikalų ministeris Beckas tarėsi paskutiniame jų suėjime, kuris įvyko Hitlerio dvare Berchtesgadene, vienok ten buvo prisiminta ir apie Klaipėdą. Hitleris esą patenkintas Lietuvos vyriausybės nuolaidomis ir tuo tarpu Klaipėdos problema paliksis atvira. Lenkų ministeriui taip pat labai rūpėjo Hitlerio planai ukrainiečių klausimu, bet nazių vadas šiuo klausimu beveik nieko nepasakė. Eina gandai, kad lenkai priims ukrainiečių reikalavimus—suteiks jiems autonomiją.

Japonijoj pilnai įsigalėjo fašistinė militaristų klika. Fašistinė vyriausybė, su premijeriu Kičio Hiranuma, dės pastangų graičiau "užkariauti" visą Kiniją ir visiška pakirsti kitų šalių įtaką Toluimose Rytuose. Išrodo, kad prie naujos fašistinės vyriausybės santykiai su U. S. dar daugiau pablogėsią.

Didžiojo New York'o ir apilinkiu lietuvių katalikai uoliai rengiasi prie savo metinio šeimelio, kuris įvyks sekmadienį, sausio 29-tą.

GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 2.

KETVIRTADIENIS, SAUSIO-JAN 12, 1939

VOL.-METAI XXIII

PULK. LINDBERGHO RAPORTAI APIE VOKIEČIŲ ORO GALYBĘ

Washington, D. C.—Sausio 5-tą International News Service paskelbė žinias apie pulkininko Charles A. Lindbergho raportus pasiūstus U. S. autoritetams apie "milžinišką vokiečių oro galybę"

Tuos raportus pulk. Lindbergh pasiuntęs lapkričio mėnesį, tai yra, jau po Munchio taikos pakto sudarymo. Be to, pulk. Lindberghas buvo pasirėžęs asmeniškai atvykti į Washingtoną ir čia tuos dalykus išdiskusuoti su autoritetais.

Pirmame savo memorandume pulk. Lindbergh paduoda tokius davinius:

- 1. Vokietijos orlaivų išdirbystė toli praeina biele kurios kitos pasaulyje tautos išdirbystė.
2. Vokietijos oro jėgos padarė šią šalį taip "galingą" padangėse, kaip Anglija yra galinga jūrose.
3. Vokiečių patyrimai kai kuriose aviacijos linijose yra taip nauji, kad jų pilnos vertės pažinimui ims metus laiko.

4. Vokietija savo militarij oro laivyną stato ant negirdėtos ir beveik neįtikimos skalės.
5. Jei Vokietija nesiliaus vystyti savo komercinę aviaciją, ji sudarys smarkią konkenciją Amerikos užsienio oro linijoms, lygiai ir militarei mašinai.

Ant am savo raporte Lindberghas ragina U. S. vyriausybę plėsti savo laboratorijas ir techniškas priemones išlaikymui konkurencijos su Vokietija. Pasirūšimas reikalingas, nors geografinė Amerikos padėtis leidžia šaliai organizuoti ir karui prastidėjus.

Beje, Vokietijos ir Čekoslovakijos krizio laiku tas pats pulk. Lindbergh savo raportais apie Vokietijos karo oro galybę žymiai atvesinęs Anglijos ir Prancūzijos vyriausybų atsparumą prieš vokiečius. Savo raportuose jis dar pabrėžė Sovietų Rusijos karo oro laivyno menkumą ir tuo sukėlė griežtus rusų lakūnų protestus.

KRUVINI ČEKOSLOVAKŲ IR VENGŲ SUSIRĖMIMAI

Budapeštas.—Sausio 6-tą Čekoslovakijos ir Vengrijos pasieny, prie miesto Munkacs, įvyko smarkus čekų ir vengrų kareivių susirėmimas. Kovoje pavartota kanuolės, tankai ir šarvuoti kariai.

Kovos tęsėsi visą dieną. Iš abiejų pusių yra nukautų ir sužeistų.

Munkacs turi 28,000 gyventojų. Vokietijos ir Italijos vyriausybų sprendimu, šį miestą kartu su kitomis teritorijomis pereiš spaliu mėnesį Čekoslovakija perleido Vengrijai.

Už incidentą čekai kaltina vengrus, o vengrai čekus. Čekai eko jie pradėjo akciją vengrų kareiviams įžengus čekų pusėn. Vengriai sako, kad čekoslovakai iššaukė šį incidentą nazių drąsinami.

Sausio 7 ir 8-tą susirėmimai vėl atsikartojo. Vengrų pranešimu, netoli Ungvar, Nagygejoce kaime, nuo čekoslovakų šovinių užsidedę keletas trobesių. Apšaudymai tęsėsi net ir tada, kai abiejų pusių aficeriai konferavo incidento išaiškinimui.

ŠIURPUS ĮVYKIS

Siesikai. — Aukštuolių kaime lapkričio 29 d. ūkininkė V. Krikštaponienė rytą pakūrus krosnį išėjo kaulių pašerti, palikus keturių metų savo dukrelę vieną gričioje. Motina grįžusi iš tvarto rado gričioje dūmų. Pribėgus prie lovos motina pamatė baisyvaizdą—dukrele gulėjo prie lovos tarp degančių paklodžių, ir lova jau pradėjus degti. Apgeisusi lova ir sugriebs mergaitė išnešė ją orą. Nuplėšus rūbelius pamatė kad mergaitė šurpiai apdegusi. Nuvežus į Ukmergės ligoninę, mergaitė ten pat vietoje mirė. Grįžo tėvai vidurnaktį su didžiausiais širdies skausmais.

KĖSINOSI NUZUDYTI KARALIŲ

Bucharestas. — Sausio 7-tą sąmokslininkai kėsinosi nužudyti Rumunijos karalių, vienok nepavyko. Autoritetai areštavo daug slaptos fašistinės organizacijos narių.

"Lietuvos Viešbučio" bendrovė įsigijo Kaune žemės sklypą, kuriame statys didelį viešbutį. Viešbučio trūkumas Kaune labai jaučiamas.

Angelių Karalienės parapijos svetainėje, Brooklyn, N. Y.

MOKYTOJAS APSIPYLĖS ŽIBALU, PATS SAVE SUDEGINO

Gruodžio 19 d. Šiluvos val. Viaciacių mokyklos vedėjas Urbonas, užlipęs į mokyklos pastogę, visais apsipylė žibalu ir pats pasidegė. Tuoj visas namas paskindo liepsnose. Subėgę gyventojai mokyklos sienas išgelbėjo, bet pats mokytojas sudegė. Jis tik šią vasarą buvo vedęs šeiminius čukterį. Mirties priežastimi, spėjama, buvo šeimyniniai nesutarimai.

ŽUVO 3 JŪREIVIAI

San Francisco, Cal. — Sausio 6-tą didelės bangos iš vokiečių laivo "Anne Leise Essberger" išmetė jūron 3 jūreivius. Tragedija įvyko 360 mylių nuo šiaurinės Kalifornijos krantų.

Panevėžyje suimti du plėšikai, atvykę iš Varšuvos. Pas juos rastai 24 rakteliai bei įsilaužimo prietaisai, ir tikrai 25 centai pinigų. Plėšikai nubausti už nelegalų sienos perėjimą, bus išsiųsti į Lenkiją.

Kaune lankėsi Lenkijos švietimo ministras Svientoslavskis. Jis buvo lenkų pasiuntinio Charvato svečias ir Lietuvos valdžios atstovams vizitų nedarė. Paviešėjęs porą dienų, jis išvyko į Latviją.

TOM MOONEY JAU PALIUOSUOTAS

San Francisco, Cal. — Sausio 7-tą naujasis gubernatorius Culbert L. Olson besąlyginiai paliuosavo iš kalėjimo Tom Mooney.

T. Mooney buvo apkalintasis ir nuteistas mirties bausme už metimą bombos laike pasirengimo parado (Preparadnes Day parade) liepos 22, 1916 metais. Nuo tos bombos žuvo 10 asmenų. Mooney teisinis, kad jis nekaltas. Jo draugai irgi taip manė ir aiškino, kad jis buvo sufreimuotas, dėl to, kad jis buvo smarkus darbininkų vadas ir agitatorius. Mooney bausmė buvo pakeista kalėjimu. Jis pats ir jo draugai rankų nenuleido. Jie išnaudojo visas legales priemones, vienok Mooney 22 metu išbuvo kalėjime.

Paliuosuotą Mooney darbininkai sutiko labai entuziastiškai ir jam surengė iškilmingą parodą.

KALĖDOS SOVIETŲ RUSIJOJ

Maskva.—Kalėdų dieną, sausio 7-tą, bažnyčios, kurių bolševikai dar neuždarė, buvo perpildytos žmonėmis.

Prieš raudonąją revoliuciją Maskvoj buvo 450 bažnyčių, 25 vienuolynai ir daugybė koplyčių, o dabar yra tik 20 bažnyčių. Kai tik bedievių valdžia sumsmuks, Rusijoj vėl atsiras bažnyčios, nes religijos jausmas ten yra giliai ir jo niekas neįstengs sunaikinti.

KRUVINOS KAUTYNES SU VAGIM

Rietavas. Šią vasarą tūlas iš Vilkaviškio žydas prie tiesiamo žemaičių plento sunkvežimiu vežiojo žyvirą ir kitas medžiagas. Pablogėjus keliams, sunkvežimį paliko Purvaičių kaime (Rietavo valšė.) pas Povilą Venckų ir Stasį Šimkų, prašydamas jį pasaugoti. Žydas buvo paskelbęs norįs tą sunkvežimį parduoti, bet pirkėjų nesirado. Gruodžio 9 d. Šimkus ir Venckus pro langą pastebėjo, kad prie sunkvežimio "šeimininkauja" kažin kas. Jie tyliai atsargiai prisiartinio. Pamatė vagį, kuris norėjo nusukt paskutinius ratus ir juos pavogti. Šimkus staigiai puolė vagį ir jį sulaukė, paimdamas į glėbį. Su laikę norėjo paversti ant žemės, bet vagis ėmė prašyti nieko jam nedaryti, nes jis nuostolius atlygins. Šimkus vagį paleido. Paleistas piktadarys davė šiuol atgal ir greit ištraukė pistoletą iš kišenės. Tuoj į Šimkų paleido kulipkų virtinę. Šimkus krito žemėn dejuodamas, nes jam buvo persauti viduriai ir petis. Venckus buvo ginkluotas ir čia tarp jojo ir vagies įvyko skaudus susišaudymas. Vagis Venckui peršovė abi kojas. Pasinaudodamas tamsa piktadarys pabėgo, vietoje palikdamas kai kuriuos savo daiktus. Šimkus ir Venckus tuojau buvo išvežti į Klaipėdos R. Kryžiaus ligoninę, kur Šimkui gresia gyvybei pavojus. Piktadarys stropiai policijos persekiojamas.

NAUJAUSIOS ŽINIOS

POPIEŽIAUS PALAIMINIMAS VISAI LIETUVAI

Roma, gruodžio 29.—Popiežius suteikė palaiminimą visai Lietuvai per Lietuvos atstovą prie Vatikano Dr. Grauzinį. Taip pat jis perdavė geriausius linkėjimus Prezidentui, Vyriausybei ir visai lietuvių tauta.

PASIBAIGĖ SEIMO RUDENS SESIJA

Kaunas.—Gruodžio 31 dieną pasibaigė rudens sesija, kurioje priimta 20 įstatymų.

MINISTRAS PIRMININKAS APIE NUVEIKTUOSIUS DARBUS JUBILIEJINIAIS METAIS

Kaunas.—Gruodžio 31 d. Ministras Pirmininkas kun. Mironas kalba per radiją užbaigė jubiliejinius metus, suteikdamas plačią nuveikto darbo apžvalgą.

MINISTRŲ TARYBA PRIĖMĖ LIETUVOS NEUTRALUMO ĮSTATYMĄ

Kaunas.—Gruodžio 29 dieną Ministrų Taryba priėmė neutralumo įstatymą ir perdavė Seimui.

VILNIUJE STEIGIAMA LIETUVIŲ MOKSLO MYLĖTOJŲ DRAUGIJA

Vilnius, gruodžio 31 dieną.—Šiomis dienomis Vilniuje steigama Lietuvių Mokslo Mylėtojų Draugija.

SUKILĖLIAI IR LOJALISTAI GIRIASI LAIMĖJIMAI

Barcelona.—Sausio 4-tą sukilėlių lakūnai bombardavo Tarragoną. Žuvo 90 gyventojų, apie 30 sužeistų. Apie 40 žmonių žuvo lakūnams išbombardavus du traukinius, kurie buvo pripildyti žmonėmis. Gelbėtojams berenkant žuvusius ir sužeistuosius, oro laivynas, antru kartu puolė miestą ir bombardavo apie porą valandų. Sutemus lakūnai vėl sugrįžo ir dar numetė apie 30 bombų.

Sausio 6-tą lojalistai pradėjo smarkią ofensyvą pietvakarijėn Ispanijoj — Badajoz ir Seville provincijose. Lojalistai giriasios.

užėmė Valsequillo mainų rajoną, Lagranjuela miestą ir prasimušė sau kelią į sukilėlių valdomas teritorijas.

Sausio 8-tą sukilėlių lakūnai bombardavo Valenciją. 32 gyventojai žuvo, 47 sužeisti. Lakūnai išmetė 50 bombų. 1ą pačią dieną sukilėliai užėmė Bellmut, Lina, Penellas, Caster Sera, Fuhio, Bellbis ir Pradel.

Lojalistai taip pat giriasi, kad sausio 8-tą Badajoz provincijoj paėmė dar 8 miestus. Į jų rankas esą patekė "tūkstančiai nelaisvių", daug ginklų ir amunicijos.

PROF. K. PAKŠTAS ATVYKS Į AMERIKA

Skaitys Paskaitas Kalifornijos Universitete

Amerikos Kalifornijos universitetas Los Angeles mieste pakvietė prof. Kazį Pakštą skaityti paskaitas Kalifornijos Universiteto vasarinuose kursuose ateinančią vasarą. Pakvietimas pasiūstas telegrama, ir jau gautas prof. Pakšto sutikimas.

Prof. Pakštas sutiko duoti du kursus, tenai Rytų Europos geografija ir Europos politinė geografija.

Klaipėdoje buvo atspausdintas naujas laikraštis "Žygis" griežtai opozicinio turinio. Pirmąjį to laikraščio numerį autonominės valdžios organai konfiskavo, radę jame valstybės galvos įžeidimą.

Uždarius Vilniaus Vadavimo Sąjungą nuo Naujų Metų sustabdomas ir tos Sąjungos organų laikraštis "Mūsų Vilnius", kurio jau išėjo paskutinis (23-24) numeris.

Milwaukee, Wis.—Sausio 8-tą North Shore traukinis suvažinėjo automobili. Žuvo 5 asmenys.

KĄ VEIKIA BUVĘ MINISTERIAI

Kaunas. — Buvęs susisiekimo ministeris inž. Stanišauskis persikėlė gyventi į savo ūkį Kėdainių apskr. Kol kas dar negavo naujo paskyrimo.

Buvusio užsienių reikalų ministerio St. Lozoraičio paskyrimo klausimas paaiškėsias iki Kalėdų. Jis, greičiausiai, bus paskirtas pasiuntiniu į vieną didžiąją vakarų valstybę.

Buvęs teisingumo ministeris Stašinskis po Naujų Metų išceina pensijon.

Klaipėdos policijos sumuštas amerikietis žurnalistas Sellimer padavė skundą prokurorui, prašydamas nubausti kaltininkus. Amerikos konsulas įteikė protestą krašto direktorijai.

1938 m. Lietuvos miestuose patstatyta 5,500 naujų trobesių už 53 milijonus litų. Statybą pusėtinai stabdė plytų trūkumas.

Aeroklubų konferencija Taline nutarė ateinančią vasarą surengti didelės oro lenktynes per Baltiją. Lenktynės prasidės iš Lietuvos ir baigsis Estijoje.

LIET. R. K. SUS-MO IR DARBININKŲ REIKALAI

1-MOS PA. APSKRITIES KUOPŲ DELEGATŲ SUVAŽIAVIMAS

Bus sausio 29, 1939, 2 val. po pietų šv. Kazimiero lietuvių parapijinėj svetainėj, St. Clair, Pa.

Kadangi pradėsime naujus 1939 metus, taigi kviečiamos visos šioje apskr. gyvuojančios kuopos prisijusti nors po vieną delegatą minėtą suvažiavimą.

Šis suvažiavimas bus metinis. Apskrities valdyba išduos savo raportus, apyskaitas, taipgi bus rinkimas naujos valdybos ir naujų sumanymų.

Apskr. valdyba linki Centru, apskritims ir visiems Susiv. nariams linksmy šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų!

J. Žernauskas, sekr.

PRANEŠIMAS

Šiuo pranešu visoms LRKSA New Yorko ir New Jersey apskrities kuopoms, kad yra šaukiamas apskrities suvažiavimas sausio mėn. 15 dieną, 1939 metais tuoj po sumos šv. Jurgio parapijos salėj, 207 York St., Central Brooklyn, N. Y.

Tad visų šios apskrities kuopų prašau atsiusti atstovus į susirinkimą, kur turėsime daug įvairių einamųjų reikalų organizacijos gerovei aptarti ir naują apskrities valdybą išrinkti.

S. Lukoševičius, pirm.

KLAIPĖDOJE SIEMET DAUGIAU BEDARBIŲ

Klaipėdoje kiekvieną žiemą būdavo bedarbių, kurių skaičius siekdavo apie 1000 žmonių. Šiemet bedarbių skaičius Klaipėdoje didesnis, jau dabar jų yra apie 2000.

Bedarbių skaičius padidėjimas aiškinamas žydų bėgimu iš Klaipėdos krašto. Vokietininkams pradėjus persekioti žydus, šie ėmė likviduoti savo įmones ir kraustytis į Didžiąją Lietuvą. Kai kurie ir savo fabrikus sugriebė išsikelti. Iš bankų esą išimta net apie 20 milijonų indėlių. Dėl šių ir kitų priežasčių pasireiškė Klaipėdos krašte ekonominio gyvavimo sunkumai.

Direktorija paskelbė įsakymus, kuriais draudžiama įmonių masinis iš krašto išvežti. Bet šitie įsakymai nesustabdė žydų imonių likvidavimo. Žydai gana žema kaina pardavinėja vokiečiams ar lietuviams savo fabrikus, namus, viešbučius, krautuves ir kitokią turta ir kraustosi į Didžiąją Lietuvą. Čia žydai jau kelia gvožtą, kad jiems klaipėdiškiai žydai perbėgliai darą konkurenciją biznuiose. Ir vyriausybė yra susirūpinusi, kad Klaipėdos žydai nesudarytų ekonominių sutrikimų, todėl juos stengiasi nukreipti į tokias sritis, kurios dar nėra pakankamai aprūpinamos.

Klaipėdos krašto darbininkų ir amatininkų susivienijimo narių aukomis ruošiamasi pastatyti paminklą ant kapo B. Jonušio, kurį vokietininkai Priekulėje mirtinai buvo sužaloję.

Trijų Lietuvos pramoninkų ir prekyvių pirklių delegacija išvyko į Vilnių, kur tasis dėl lietuvių-lenkų prekybinių ryšių užmezgimo Lietuvos-Lenkijos prekybos sutarčiai po Naujų Metų įsigaliojus.

Artistė dainininkė Jonuškaitė-Zauniene gavo pakvietimą gastroliems Varšuvos operoje. Ji pakvietimą priėmė. Be operos, artistė duos ir lietuviškų dainų koncertą Varšuvos radiofone.

Instambul, Turkija.—Sausio 6-tą Anatolijos apilinkėse dėl šalčio ir audru žuvo 32 asmenys.

Iei Susivienynmas geras jums, tebūnie geras ir jūsų vaikams. Tėvai, irasvkitte savo vaikus į L. R. K. Susivienynmą!

GARSAS

LIETUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
išeina Ketvirtadieniais Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Am. Jungt. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienioose metams \$3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

GENERALINĖ LRKSA NAUJŲ NARIŲ VAJŲ UŽBAIGUS

LRKSA generalinio naujų narių vajeus rezultatai parodo, kad Amerikos lietuvių organizacinis gyvenimas dar nėra užmigęs. Ir jei tik daugiau dirbtume, o mažiau aimanuotume, pasekos būtų dar geresnės.

Neoficialūs vajeus daviniai parodo, kad vajeus metu į Susivienymą įsirašė iš viso 780 naujų narių. Džiūgina ir tas, kad naujų narių absoliuti daugumą sudaro apyjaunio amžiaus žmonės. Tas parodo, kad mūsų organizacijos ir lietuviško veikimo čia augusioji karta nebaido. Priešingai, su dideliu entuziazmu stoja į jos eiles ir įneša gyvumo ir energijos.

Visus maloniai nudžiugino dvi naujos kuopos sudarytos išimtinai iš jaunuomenės. Chicagojį įsisteigė vienu merginų 117 kuopa, kuri jau užsirekomendavo gyvu veikimu. Tos kuopos narės savo raštais gyvumo įneša ir į mūsų organą "Garsą". Kita nauja 53-ji kuopa suorganizuota prie Tėvų Marijonų vedamos Marianapolio Kolegijos, Thompson, Conn. Nors ši kuopa nebus pastovi, nes vieni studentai, baigę mokslą, išvažinėję, kiti atvykę užpildys jų vietas, bet ši kuopa žada daug gero dėl mūsų Susivienymo. Pritaugiančioji inteligentija, iš anksto įtraukta į Susivienymo eiles ir į jo veikimą, reikmanyt, pamylės jį ir bus vadais kitiems. Jie užbaigę mokslus, pastoviai apsigyvenę, savo kolonijose, praves Susivienymui plačius kelius į čia augusias kartas.

Dar vienas dalykas vertas rimto dėmesio. Per paskutinį generalinį vaju prie Susivienymo prisirašė gražus skaičius inteligentų profesionalų—kunigų, advokatų, daktarų, dantistų, vaistininkų, inžinierių ir kitokių. Pasirodo, kad privalomoji velykinė mūsų pasauliečių inteligentų nebaido, nors kai kas mėgina aiškinti kitaip. Kitaip ir būti negali. Tikro kataliko prievolių nebent nepaisė ar net drovėjosi tik rusų mokyklose materialistinės ir nihilistinės dvasios paliesti inteligentai profesionalai. Šioje šalyje ta "mada" inteligentijos nepavergė.

Susivienymas, susilaukęs daugiau inteligentinių pagėjų, padidins savo progresą visais žvilgsniais.

Paskutinis generalinis naujų narių vajeus kai kurias kuopas taip įjudino, kad jos pageidavo vajeus terminą dar pratęsti. O kai tas buvo nepatogu padaryti, tai tos kuopos dabar reikalauja, kad Pildomasis Komitetas neatidėliojant skelbtų naują vaju. Didžiausio tuo reikalo pasirūpimo rodo Naujos Anglijos (ypač Worcester'io 41 kuopa) ir Clevelando kuopos. Pildomasis Komitetas tokio kuopų pasirūpimo neignoruos ir duos progos apvainikuoti jų apčiuopiamais rezultatais.

Perėjo vajeus metu gražios dvasios ir kooperacijos parodė visą mūsų katalikiškoji visuomenė, ypatingai dvasiškija. Daugely parapijų dvasios vadai iš ambonų plačiai aiškino apsidraudimo reikalą savoj nacionalėj katalikiškoji fraternalėj organizacijoje ir ragino neatidėliojant rašytis į Susivienymą. Toliau kone visi katalikiški laikraščiai, kiek jų sąlygos leido, dėjo straipsnius, korespondencijas ir pranešimus apie Susivienymą, vaju ir apie reikalą apsidrausti.

Beje, užpildant mūsų organizacijų eiles čia augusiom kartom, savaimi iškyla kalbos problema. Neseniai vienas laikraštis pažymėjo, kad ir "Garsas" "pasidavė" užleisdamas dalį savo skilčių angliškiems raštams. Tas teisybė, kad pasidavėm, nes geriau turėti čia augusius, kad ir angliškai kalbančius, negu stumti juos į kitataučių tarpą. Buvo laikai, ir tai dar neseniai, kad daugumą sudarė ateiviai, visuose mūsų susirinkimuose ir suėjimuose skambėjo lietuvių kalba, angliški raštai mūsų laikraščiuose irgi buvo nereikalingi. Dabargi daugumą sudaro jau čia gimę ir augę, lietuviškų mokyklų nelankę. Jie dvasioje lietuvių ir tokiais nori pasilikti, bet jų "liežuvis" jau nelietuviškas.

Venok manome, kad dauguma sutiks su redakcijos nusistatymu, kad užleidžiant dalį pozicijų angliškai kalbai, mes iš viso "vieko" turime palaikyti lietuvišką kalbą, kuri yra neabejotina mūsų tautiškumo atspara. Lietuvystė be lietuvių kalbos neįmanoma. Gyvieji mums pavyzdžiai Mažoji Lietuva ir Vilniaus kraštas, kurių gy-

Apžvalga

SU KUO LIETUVA TURĖTŲ EITI?

Kun. Dr. J. B. Končius parašė savaitraščiui "Amerikai" raštą apie "Lietuvos padėtį Europos politikoje". Autorius nurodo, kad po paskutinių savo laimėjimų Vokietija tapus galinga šeimininkė Rytų Europoje ir kad apie Italijos ir Vokietijos sudarytą tvirtą politinę sąjungą dabar sukasi visa Europos diplomacija. Iš viso ko autorius išveda, kad Lietuvai geriausia derinti savo politiką su Vokietija, o ne su Rusija ar su Lenkija. Jis tuo klausimu, tarp ko kito, rašo:

"Dabartiniais laikais Rusija ir Lenkija yra silpnos ir gali greitai subyrėti. Lietuvai dėtis su jomis yra pavojinga. Be stipresnės sąjungininkės Lietuvai nesaugu išlaikyti nepriklausomą. Jei būtų galima sudaryti tamsresnių santykių su Vokietija, ir laikant savo suverenumą, visas teises ir Klaipėdą, tai būtų geriausia ir patogiausia Lietuvos diplomacijos kryptis. Galingai Vokietijai užtikrinant, Lietuva lengvai atgaus iš Lenkijos 1920 m. pagrobtas teritorijas: Vilniaus, Gardino ir Suvalkų. Tokie galimūnai lengvai gali įvykti, sudarant nepriklausomą Ukrainą, Lietuvai draugingą. Iš Lenkijos tada atims Ukrainos dalis—Galiciją ir Volyniją; tose dvejose provincijose gyvena apie 8 milijonai ukrainų. Žinoma, Lenkija be karu tu provincijų neatiduos. Vokietija, su Čekoslovakijos pagalba, lengvai savo planus įvykdys ir galingą Ukrainą sudarys; be to, atims iš Lenkijos Danciją, koridorių ir Sileziją. Tame momente su Berlyno pagalba Lietuva atsims iš Lenkijos savas teritorijas su Vilniumi."

IR LIETUVOJ ESAMA AZEFŲ

Jau ne pirmas įvykis, kad nuo provokatorių Lietuvoj nukentia nekalti žmonės. Tokių aukų būvimo po Suvalkijos ūkininkų neramumų; tokių aukų, matyt yra ir po paskutinių įvykių ir neramumų. Išrodo, provokatoriai į paskutinius įvykius norėjo įvelti Lietuvos Katalikų Jaunimo "Pasvario" Sąjungą, vienok jų tam sias planai greit paašikėjo. Paskutinių įvykių akivaizdoje, dienraštis "XX Amžius" rašo:

"Šiandien jau net sunku pasakyti, kiek prasnių beturi skambusis provokacijos bei provokatoriaus žodis. Vaizdžiausiai sakant—tai gundymas ir gundytojas. Gundymas kokiam piktam veiksmui prieš ką nors. Dažniausiai tai esti gundymas politiniam veiksmui—terorui, revoliucijai, sabotažui."

"Labai populiarai yra provokatoriaus—veidmainio išdaviko forma. Jis įsibrauja į kokią visuomenę, į gauna jos pasitikėjimą, kad pasukali galėtų tą visuomenę kurstyti nelegaliems veiksmais, o paskui savo sukurstytais aukais išduoti. Ligi šio vardu bus keno nors pralenktas kelis šio tipo provokatorius tik po karo Berlyne pradinges Afikas, kuris dirbo rusų slaptojoji policijoje, sykiu dalyvavo revoliucionierių teroristų organizacijoje, rengė atentatus prieš ministrą, prieš kunigaikštį, kad paskui išduotų revoliucionierių ir juos nužudytų... Tai pati šlykščiausia provokacijos forma, kuri daug nekaltų žmonių įpina į tinklus ir pražudo."

"Mums žinoma atsitikimų, kaip šioms dienomis kai kuriems žmonėms buvo norima įbrukti į namus kažkokių našulių. Pagarsėjo ir Klaipėdoje voldemarininkų vardu išleistas atsisaukimas, kad lietuviai Klaipėdiečiai nedalyvautų rinkimuose. Tik žmonės, labiau įgudę kombinuoti, emė iš pat pradžių abejojti, ar tai iš tikrųjų darbas tu, ku-

ventojai užmiršę savo kalbą virto atkakliausiais savo tautos priešais ir nekentikais. Be to, nebūtų nei pras-mės savo skurdžiais centais didinti ir taip jau neapimamą anglų spaudą, tuo tarpu marinant savąją.

Dėl to kviečiame į bendrą talką ir čia augusią švie-suomenę, tuos idealingus jaunuolius ir jaunuoles, kurie šale angliškos kalbos gražiai išmokę ir savo tėvų lietuviškosios kalbos ir ją gyvu žodžiu bei plunksna gerai var-toja. Jūs savo raštais padarysite geros įtakos į likusią jaunuomenę, kuri užsikrėtusi jūsų pavyzdžiu prisidės prie lietuvištos palaikymo.

riems jis priskiriamas, bet galutinai demaskavo tą provokaciją viešas pareiškimas vieno iš žinomų voldemarininkų.

"Savaimė suprantama, kad provokacija yra viena iš šlykščiausių ir demagogiškiausių kovos priemonių, ar jos būtų nukreiptos prieš valstybę ar prieš vyriausybę ar prieš grupes ar prieš atskirus asmenis. Apie kovą su jais sunku ir kalbėti. Provokatorių tol atsisiras, kol jų partamavimais bus naudojamos. Provokacijos faktų skaičius sumažės, kada į bet koki visuomeninį ar valstybinį darbą atsisitos tik padorūs žmonės. Provokacijos efektas, gal būt, irgi galėtų sumažėti, tiktai visuomenė informuojant."

LIETUVIAI ARGENTINOS TAUTŲ KATILE

Pasirodo, ir Argentina turi "tautų virinimo katilą" (Melting Pot), kuriame esą graičiausiai tirpsta mūsų broliai lietuviai. Taip aiškina V. V. savo laiške iš Argentinos išspausdintam Lietuvos katalikų dienrašty "XX Amžius". V. V. apie Argentinos lietuvių paduoda tokių žinių:

"Argentinos kolonijoje daugiausia lietuvių Argentinos sostinėj Bueinose Alrese (tarp 10—25 tūkstančių), Berisse (apie 3 tūkst.), Rosario (tarp 500 ir 800 žm.), Kor-doboj apie 300 žm.), Santa Fė (200 žm.), Tukumane (100 žm.), Pata-gonijoje Sarmiento apylinkėse (60 žm.) ir po keletą žmonių ar bent po vieną yra visose Argentinos provin-cijose, miesteliuose ir tosyse. Iš viso Argentinoje skaitoma iki 40 tūkstančių lietuvių."

"Vis daugiau ir daugiau atsiranda lietuvių, atkeliaujusių čionai iš Lietuvos, kurie save vadina 'argentinai' ir darosi Argentinos piliečiais. Tai paskatino ypač pereinamais metais išleistas negudrus įstatymas, atimtas Lietuvos pilietybę iš visų lietuvių, kurie ilgiau kaip du metus nėra pra-tęse savo užsienio pasų. Tas įsta-tymas, jei bus vykdomas, grasos 80 proc. Argentinos lietuvių netekti Lietuvos pilietybę ir atbaidyti nuo savo tautos."

"Apie Argentinoje gimusius mūsų ateivių vaikus nėra ko ir kalbėti. Jie visi, tik su rečiausiomis išimtimis, vadina save argentinai, tarp savų nemėgsta laikytis, dažnai plūsta tėvus už kalbėjimą lietuviškai, pravardžiuoja juos 'gringomis' ir ki-taip ir patys demonstratyviai kalba vietine kalba, nors ir moka ar su-pranta lietuviškai. Ir toki yra vai-kai net daugumo vadinamų 'veikė-jų', nekaltant jau apie paprastus piliečius. Kaip pavyzdį galima nu-rodyti 'didžiausios' Argentinos lie-tuvių organizacijos, tik neseniai pasiekusios šimto narių, 'Susivieni-jimo Lietuvių Argentinoje'—veikė-jų vaikus, kurių vaikų nė vienas ne-kalba lietuviškai."

"Dėl tokio nepaprastai greito nu-tautinimo yra kalta gatvė, kaip ir Šiaurės Amerikoje, vietos mokykla, kuri visai kalą į galvą vaikams sve-timų kalbų neapykanta, vietos gyven-tojai, ypač italai ir ispanai ateiviai, kurie visai niekina mažesnių tau-tų šalis, gyventojus, kalbą ir tt. Bet daugiausia yra kalti patys tė-vai—lietuviai. Nors pokariniai at-ėiviai į čia atvyko jau iš Nepriklausomos Lietuvos, bet tautinis jų su-sipratimas yra silpnėjęs, kaip prieš-karinį laiką. Šie tėvai, sulaukę vaikų, užuot juos pratinę pirmuo-sios žodžius tarti savo tėvų ir mo-tinų kalba, kalbina vietine laužyta tardamiesi, kad lietuviškai vai-kas ir 'taip pramoks' nusiklausyda-mas iš jų pačių, kaip prieš karą kad manė kai kurie tėvai ir Lietu-voje, reikalaudami savo vaikams mo-kyti rusiškai, lenkiškai, vokiškai ir kitaip. Bet čia vaikas, išmokęs pir-miausia švabaldžiuoti vietos kalbą ir pamėginęs gatvės gyvenimo, dau-giau nenori kalbėti savo tėvų kalba. Tokiu būdu lietuviai čia yra viena iš greičiausiai nutaustančių tautų."

DVASINĖ PAGALBA PIETŲ AMERIKOS LIETUVIAMS

Pietų Amerikoj gyvena apie 75.000 lietuvių. Jų dvasiniai reikalai ikišiol buvo labai apieisti, nes jų reikalus aptarnaudavo tik vienas ar du kunigai. Dabar dvasinė pagalba rūpinasi U. S. lietuviai. Štai dienraštis "Draugas" tuo reikalu rašo:

"Mums pranešama, kad kun. A. Tamuliušas—Samata gruodžio 29 d. iškeliavo į Pietų Ameriką. Jisai apsigyvens Montevideo, Urugvajaus mieste ir darbusis lietuvių tarpe. Berods, tą pačią dieną išvyko į Panamą respubliką kun. J. Janilionis, kuris Pietų Amerikoj darbuosi apie dešimtį metų. Pas š. Amerikos lietuvius jis buvo atvykęs, kad užmegztų su jais santykius ir pakviesti Tėvus Marijonus važiuoti į Argentiją ir rūpintis dvasiniais lietuvių reikalais. Ši jo misija gerai pavyko: vasario 11 dieną keliavo į Pietų Ameriką kun. A. Andriūšis ir kun. Kaz. Vengras."

LIETUVOS KVC KONFERENCIJA

Kaune įvyko metinė Katalikų Veikimo Centro konferencija, kurioje dalyvavo apie 200 atstovų.

Konferencijai patiekta daug sumanymų katalikų veiklai pagyvinti ir išplėsti. Bus stengiamasi pagyvinti religinį ir dorinį auklėjimą, ruošti tinkamesnius tikybos mokytojus, ruošti iškilmingas blaivybės savaites, rūpintis, kad šventadieniais restoranai būtų uždaromi ir jų skaičius mažinamas; organizacijų vadams siūloma eiti į darbininkus, steigti krikščionių darbininkų skyrius; toliau bus stengiamasi paruošti vargonininkus ir zakristijonus katalikiškai akcijai; ypač būsią rūpinamasi katalikiška spauda, vienodo pobūdžio laikraščiai būsią sujungiami, didinama gerinami; parapijose būsią steigiami knygynėliai.

Lėšoms padidinti nuo Naujų Metų steigiamas katalikų akcijos fondas, visoje Lietuvoje bus ruošiami vajai fondui stiprinti.

Kai kurie kalbėtojai nusiskundė, kad iki šiol katalikų veikimas buvęs silpnokas, trūkė užsi-dėgimo išsiorio, pastebimas ap-sundimas ir išsiiblaškyimas, o šiaip sąlygos veikti esančios geros.

Sudaryta nauja KVC vadovybė, į kurią vyskupai paskyrė pre-latą prof. Kuraitį, vienuolę Apol. Sereikytę, Dr. Leimoną ir dva-sios vadą kun. Pijų Dogelį; kon-ferencija išrinko: kan. Dr. Usorį, gyd. Ragašienę, Dr. Narušytę, kun. prof. Vlą ir agr. Valatką.

VOKIEČIŲ RADIJAS PUOLA VYSK. REINĮ

Vokiečių radijas per Karaliaučiaus stotį smarkiai puolė vyskupu M. Reinį. Kaune skatčiusį paskaitas apie rasizmą. Vokiečių radijas padarė daug nepamatuotų priekaištų Lietuvos katalikams.

DULR SVEIKINIMAS

Draugijos Užsienio Lietuviams Remti Valdyba sveikina mūsų brolius ir seses išėivius su 1939-tais Naujais Metais ir linki, kad saitai su tėvų žeme amžiais nerutruktų, kad tarp mūsų žydėtų vienybė ir linki kiekvienam asmenybės laimės ir sveikatos.

Valdyba

ORGANIZUOJA RYTŲ APEIGŲ CHORĄ

Kauno Marijonai pradėjo organizuoti rytų apeigų chorą, kuris slavėnų kalba giedos per rytų apsigomis laikomas pamaldas.

Iš Vilniaus pranešama, kad lenkų storastija lietuvių gimnazijos gimnastikos mokytoją Praną Žižmarą nubaudė pinigine bauda už ruošimą spalų mėn. 6-8 dienomis lietuvių sporto šventės.

PANAIKINAMA SAUGUMO POLICIJA KLAIPĖDOS KRAŠTE

Kaunas, gruodžio 29 d.—Vyriausybė nutarė Klaipėdos Krašte panaikinti saugumo policiją ir į centro įstaigas pirmoje eilėje priiminti klaipėdiečius.

Klaipėdos Krašte iki šiol veikė kelių rūšių policija: pasienio, geležinkelių, autonominė, Miesto Savivaldybės ir Uosto.

Pasienio, kaip matyti iš pavadinimo, paskirtis saugoti valstybės sienas tiek muto, tiek saugumo atžvilgiu. Ją sudaro keli šimtai šautuvais apginkluotų žmonių, saugojančių sienas nuo kontrabandos ir kontroliuojančių praeivių dokumentus. Ji turi ir keletą nedidelių motorinių laivų tam pačiam tikslui.

Geležinkelių policija turi vieną valdininką tik didesnėse stotyse. Jos paskirtis—policijos funkcijos geležinkelių linijos ribose ir pasų kontrolė pervažiuojančių sieną geležinkeliais.

Klaipėdos Krašto autonominė policija susideda iš kelių šimtų žmonių.

Klaipėdos miesto savivaldybės yra 18 valdininkų specialiai savivaldybos reikalams ir Uosto po-

licija susideda iš apie 20 valdininkų, kurie pagal Klaipėdos statutą išskirti iš autonominės policijos ir atiduoti Uosto Direkcijos žinion.

Pasienio, saugumo ir geležinkelių policijos yra centro valdžios (Vidaus Reikalų Ministerijos) žinioje. Saugumo policija buvo įvesta, karo stovį paskelbus. Panaikinus Krašte karo stovį ir jos funkcijos užsibaigė. Pasienio ir geležinkelių policija veiks ir toliau centro vadovybėje.

Dėl nutarimo pirmoje eilėje į tarnybas priiminti klaipėdiečius tenka pasakyti štai ką:

Klaipėdos kraštui susijungus su Lietuva klaipėdiečių lietuvių valdininkų kaip ir nebuvo. Kurie buvo rusai, tie visi buvo pakuškinti keliom kategorijom ir toliau proteguojami ir keliami. Buvo rūpintis ir praeaugliu, buvo duodamos stipendijos ir skatinamas mokslas. Bet pirmoje eilėje rūpėjo, kad lietuviai patektų į autonomines įstaigas, kurios buvo vokiškos ir tokiomis liko iki šiai dienai. Čia per daug komplikuotas klausimas, kuris reikalauja specialaus nušvietimo.

LIETUVOS EKONOMINĖS DERYBOS SU LENKIJA IR SOVIETŲ RUSIJA

Lietuva šiuo metu veda svarbias ekonomines derybas su Lenkija ir Sovietų Rusija.

Su Sov. Rusija kasmet sudaromos prekybos sutartys tiktai vieneriems metams. Kasmet tos sutartys naujai peržiūrimos, papildomos, pataisomos, atsižvelgiant į kitejančias ekonomines sąlygas. Šiose derybose didesnių sunkumų nesutinkama, nes per eilę metų yra paašikėjo, kokios rūšies tarp šių kraštų prekyba yra galima; derybose tiktai nustatomos prekybos ribos lygybės pagrindu. Ateinančiais metais Sov. Rusija pirksianti Lietuvoje gyvų gyvulių, mėsos gaminių ir kai kurių kitų prekių už 15.000.000 litų. Už tokią sumą Lietuva pirsks Sov. Rusijoje naftos produktų, druskos, žemės ūkio mašinių ir kitokių prekių. Be to, Sov. Rusija kasmet duoda apdirbti Klaipėdos lentpiūvėms dikturkiekius savo miško.

Bendrai, prekyba tarp Sovietų Rusijos ir Lietuvos eina gana sklandžiai ir pamažu kasmet plečiasi.

Daug sunkesnės derybos su Lenkija. Čia tenka naujai užmegsti prekybą tarp dvejų kraštų, per aštuoniolika metų neturėjusių jokių diplomatinių, ekonominė ir kultūrinių santykių. Todėl reikia iširti, kokius gaminius ir kokiomis sąlygomis vienas kraštas kitam galėtų parduoti. Per šitą vasarą buvo pradėtos derybos, bet tuojau paašikėjo, kad joms nebuvo tinkamai pasirušta. Todėl derybos buvo ilgesniam laikui prtrauktos, kad būtų tiksliau išaiškinti prekybiniai galimūnai. Lapkričio mėn. prasidėjo derybos atnaujintos. Jos vyستا Kaune (ir su Sov. Rusija derybos vyستا Keune).

Lenkai sutiko su lietuvių pasiūlymu, kad tarp Lietuvos ir Lenkijos prekyba bus vykdoma lygybės pagrindu. Lietuva už tokią sumą pirsks Lenkijoje, kaip Lenkija Lietuvoje. Tenka aiškiai nustatyti, kokias prekes vieni kitiems parduavinės, kokios bus prekybos dydis, muitų nuolaidas ir kitus dalykus.

Manoma, kad prekyba tarp Lietuvos ir Lenkijos negalės būti didelė, nes abu kraštai turi panašaus pobūdžio ūkį. Ir lenkai, i lietuviai užsieniems parduoda daug vienodos rūšies prekių. Tiesa, Lenkija, kaip didesnis kraštas, turi ir žymiai didesnę pramonę. Lietuva galėtų gana daug pirkti pas lenkus pramonės gaminių, jeigu lenkai rastų ką pirkti Lietuvoje.

KLAIPĖDOS KRAŠTO SEIMELYJE BUS KETURI LIETUVIŲ ATSTOVAI

Jau galutinai suskaičiuoti Klaipėdos krašto seimelio rinkimų duomenys. Apytikrėmis žiniomis, Klaipėdos mieste lietuviai gavo 129.840 balsų, o vokiškasis apskrityje lietuviai 50.422, o vokiškasis—320.625, Šilutės apskrityje lietuviai—34.631, o vokiškasis—441.679, Pagėgių apskrityje lietuviai—53.146, o vokiškasis sąrašas—470.531. Apytikriais apskaičiavimais, lietuviai seimelyje turės keturias vietas.

Turėjo teisę balsuoti apie 70.000 žmonių. Rinkimuose dalyvavo labai didelis rinkikų procentas, bendrai apie 97 procentai. Kiekvienas rinkikas galėjo paduoti balsą už 29 kandidatus. Tokiu būdu balsavimo kortelių būv paduota didelė daugybė. Kiekviena kortelė čia skaitoma atskiru balsu. Jeigu nebūtų buvė išbraukta iš rinkikų skaičiaus apie 5000-6000 lietuvių, tai lietuviai būtų gavę šešias vietas. Atsižvelgiant į ypatingai nepalankias

lietuviams rinkimų aplinkybes. laikoma, kad lietuviai neturi rinkimuose pralaimėjimo.

PRIĖMIMAS PAS LENKI-JOS PASIUNTINĮ

Kaunas.—Grįžęs iš Varšuvos Lenkijos pasiuntinys Lietuvai p. Charvatas surengė priėmimą ministrui pirmininkui Vl. Mironui pagerbti. Tame priėmime dar dalyvavo vidaus reikalų ministras S. Leonas, gen. vid. reik. minist. sekretorius Giedraitis, teising. minist. gen. sekret. Drevinskas ir VDV gen. sek. V. Vileišis. Raitdės VDV reikiša Visuomeninio Darbo Vadybą, kuri yra ministro pirmininko žinioje ir gamina žinias, pranešimus ir paašikini-mus visai Lietuvos spaudai.

Naujasis Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotas ministras Vokietijai plk. K. Škirpa atvyko į Berlyną.

KRISTAUS NURODYTU KELIU

DAR APIE ŠVIESĄ

Dievas tarė: Tegū pasidaro šviesa. Ir tuoj pasidarė šviesa. Dievas atskyrė šviesą nuo tamsybės. Genesis 1, 3, 4

Pirmutinis Kūrėjo darbas, kuriant pasaulį, buvo šviesos, žemės ir visokios gyvybės kūrimas; galutinai žmogaus. Jis sutvėrė žmogų skirtingu nuo visų kitų gyvūnų, duodamas jam nemirtingą sielą. Žmogaus kūnas, kaip ir kitų gyvūnų kūnai, susideda iš tos pačios medžiagos, kuri randasi žemėje. Todėl žmogaus kūnas yra daugiau niekas, kaip gyvas molio šmotas. Vienok toje molio stovyloje gyvena siela, kuri turi panašumo savo Tėvėjui. Tokiu būdu žmogus yra dvilypis tvarinys, susidedas iš materialio kūno, kuriame gyvena Dievo paveikslas dvasia.

"Dievas Atskyrė Šviesą Nuo Tamsos"

Patsai Dievas yra šviesa. Iš padavimų žinome, kad kur tik Dievas pasireiškė žmonėms, visad pasirodė šviesos formoje. Tas reiškia: Dievas myli šviesą. Jis taipgi myli žmogų labiau už visus kitus tvarinius, nes žmoguje yra Jo paveikslas. Jis davė žmogui aukštą protą, kokio jokis kitas gyvūnas neturi. Jis davė žmogui liuosą valią ir paliko jį pilnu savo proto ir dvasios šeiminiuku. Žmogus yra kaip Dievo paveikslas galerija. Jeigu žmogus tą galeriją gerai apšviečia, jame pasireiškia Dievo paveikslas visoje grožybėje. Jeigu toji galerija yra tamsi, neapšviesta, tada to paveikslas nesimato. Patalpinti tamsiame, belangyje rūsyje kad ir gražiausią paveikslą, visvien jo nematysi. Todėl žmogus be tikėjimo, be Dievo mokslo šviesos yra lyg tamsus be langų namas. Jame nepastebėsi to gražaus Dievo paveikslas.

Namai Be Langų

Išivaizduokime kokis buvo žmonių gyvenimas prieš tai, kada dar nebuvo išrasta stiklas. Žmonių gyvenami namai buvo tik tamsios lindynės, kol nebuvo stiklinių langų. Visi žinome, kad gyventi šviesiame bute yra maloniau ir sveikiau, negu gyventi tamsiame be langų rūsyje. Todėl stiklas yra vienas iš svarbiausių ir naudingiausių išradimų žmonių gyvenime.

Stiklo Išradimas

Istorinėse legendose randama, kad finikičių jūrininkai sykį pamyryje ant smėlio sukūrė didelį laužą. Kuomet ugnis užgeso, jie pastebėjo iš smėlio ir ugnies pelenų susiformavusį šmotą žibanočios ir permatomas medžiagos. Tai buvo pirmas žingsnis prie išradimo stiklo, kurs laikui bėgant buvo tobulinamas ir galutinai liko vienu iš svarbiausių ir naudingiausių išradimų žmonių gyvenime.

dingiausių išradimų Stiklo išradimas davė galimybės apšviesti saulės spinduliais žmonių gyvenamą namus, raštines ir dirbtuves, padaryti juos tinkamais, jaukais žmogaus gyvenimui ir darbui. Tačiau reikia nepamiršti, kad kaip stiklas, taip ir visi kiti naudingi išradimai, kurie pagerina, palengvina žmonių gyvenimą, buvo sukurti žmonių, kurie nedavė savo protui rūdyti, tinginaiuti. Žmonės, kurie savo protą šviečia, miklina, visad ką nors naudingo nuveikia, ne vien materijalėje, bet ir dvasinėje gyvenimo srityje.

Kristus Kaip Išradėjas

Prieš Kristaus atėjimą į pasaulį žmonija gyveno dvasinėje tamsybėje. Teisingumas, meilė, pasigailėjimas buvo žmonėms nesuprantamas. Kur nėra teisingumo, meilės, pasigailėjimo, ten nėra laimės, malonumo ir patenkinimo gyvenimu. Teisingumas, meilė ir pasigailėjimas, kurie atmainė pasaulio išvaizdą, yra Kristaus išradimai. Kurie tais išradimais naudojasi, tų gyvenimas yra malonus, lengvas, saldus. Pasistatykim sau prieš akis dvejų šeimynų vaizdą. Viena šeimyna prisilaiko gyvenime Kristaus nurodytų taisyklių. Tos šeimos nariai laikosi teisingumo, yra vieni kitiems ištikimi; vieni kitus myli; ištikus nelaimė vieni kitus gelbsti. Kita šeimyna nesilaiko Kristaus nurodytų taisyklių; grobia, vagia vieni nuo kitų turta; vieni kitų neapkenčia; barasi, kivirčijasi; ištikus nelaimė vieni kitų nepaiso, negelbsti. Tad kuri iš tų dvejų šeimynų jaučia si laimingesnė, kuri gyvena sulig Kristaus nurodytų taisyklių.

Susivienymas, Kaip Šeimyna

Mūsų organizacija yra kaip šeimyna. Kad joje viešpatautų laimė, jos nariai privalo prisitaikyti ir gyvent sulig Kristaus nurodytų taisyklių. Pirmą taisyklę, tai teisingumas. Kiekvienas narys-rė privalo būt teisingas, sąžiningas. Kiekvienas, priklausantis organizacijai, sirgdami turi teisę gauti pašalpą. Vienok nariai sirgdami turi prisilaikyti organizacijos nustatytų ligonių taisyklių. Jeigu ligoniai tų taisyklių nesilaiko, pavyzdin, lankytojai vieną-kitą sykį neranda ligonio namie, ir ligonis į tai negali duot tinkamo, patenkinančio pasiaikškinimo, tada pradeda kilti abejonė apie teisėtą ligonio sirgimą. Tokis elgesys sukelia ginčų organizacijoje. Nesinorėtų tikėti, kad nariai neteisėgai apsimetę serga, kad išnaudoti organizaciją, tuomi jaustų malonumą, pasitenkinimą. Viena tai sąžinės priekaištai, kita tai netekimas pasitikėjimo draugais ir per tai netekimas draugu.

Argi tai apsimoka? Antra taisyklė, tai meilė. Jeigu mes tos taisyklės prisilaikysime, tai tarpe mūsų visada viešpataus graži sautaika. Tikra krikščioniška meilė liepia mums mylėti netik savo draugas, bet ir priešas. Tad dalyvaujama organizacijoje, dažnai turime pamiršti visokius asmenius skirtumus, nes to reikalauja organizacijos gerovė. Trečia taisyklė, tai pasigailėjimas. Kadangi nei vienas nesame be nuodėmės, tai būkime vieni kitiems gailestingi. Jeigu jaučiame, kad kas nusideda elgdamos neteisingai, tad nemeskime juos akmenis, nes su akmeniu žmogų geresniu nepadarysi. Tokiems parodykim daugiau meilės, dažniau juos lankykim, tada greičiau juos išgydysime nuo klaidos.

Kristaus nurodytas kelias, tai neišsėmiamas dvasios šviesos šaltinis. Eikime Juo nurodytu keliu. Nelaikykime savo dvasią tamsybėje. Neuzdarykime savo dvasios lango — proto apsilėidimo, tinginavimo uždangomis. Šviesinavimo uždangomis. Šviesinimo savo protą Juo nurodyto mokslo šviesia, kad mūsų dvasia neskurstų tamsybėje. "Aš esu kelias ir šviesa. Kas paskui mane seka — neklaidžija tamsybėje." S. Bugnaišis

ŽVEJAI KURŠIŲ MARIŲ LEDUOSE

Siemet Lietuvoje buvo ilgas ir sausas ruduo. Šalčio ir sniego nebuvo net iki vidurio gruodžio mėnesio. Žmonės nejutė, kad jau atėjo žiemos laikotarpis, o kiti užsimiršo ir šalčiams sutikti. Gruodžio mėn. 16 d. staiga šaltis pakilo iki 15-18 laipsnių. Daugelį šaltis užklupo netikėtai ir nepasiruošusius. Nemalonus ir nuostolingas nuotykis ištiko Nerungos žvejus. Apie 100 žvejų su 60 laivelių buvo išplaukę į Kuršių marias žvejoti. Jie buvo nuplaukę toli nuo kranto. Staigus šaltis taip suėmė, kad valtis nesupestė grįžti ir savo uostus ir į šalį leduose. Žvejams teko laukti apie pusantros paros, kol ledas sutvirtė, kad patys pėsčiomis galėtų grįžti namo. Maisto atsargą žvejai turėjo, bet teko pakęsti šaltį. Visi žvejai laimingai grįžo, palikę valtis leduose. Kai kurie žvejai suskubino su savo valtimis nuplaukti į Karklę, Vokietijos pusėje. Iš Rusnės atplaukęs ledlaužis laužo ledus, išima išalusias valtis ir jas gabeną į Nidos prielauką. Kai kurių žvejų išalo vandenį tinklai. Žvejams padaryta gerokai nuostolių.

KAIP LIETUVOJE BUS ATLIETUVINTOS PAVARDĖS

Kai Lietuva galutinai neteko savo nepriklausomybės 1795 metais ir pateko rusų imperijos valdžion, rusai ir lenkai pradėjo varžytis už lietuvių nutautinimą: vieni juos stengėsi surusinti, kiti sulenkinti. Tam buvo imamasi įvairių priemonių. Lenkai, patys jau vilkdami rusų jungą, dar daug turėjo Lietuvoje įtakos per dvarus ir klebonijas, o rusai per savo įstaigas ir mokyklas. Tarp kitų lenkinimo priemonių lenkai sumanė sulenkinti ir lietuvių pavardes. Tą lengvai padarydavo berašant gimimų, vedybų bei mirimų metrikas, kurios dar ilgą laiką buvo rašomos net lenkų kalba. Ir rusų įstaigos samoningai ir nesąmoningai dardė kovas neįprastai lietuvių pavardes. Todėl daugybė lietuviškų pavardžių turi svetimas galūnes ir yra sudarkytos. Jau prieš keletą metų buvo iškeltas klausimas apie pavardžių atlietuvinimą bei atitaisyimą. Pritarus vyriausybei, šis reikalas pradėtas tvarkyti plačiu valstybiniu mastu. Buvo sudaryta komisija paruošiamajam darbui atlikti. Komisija su savivaldybių pagalba padarė visų pavardžių sąrašą, į kurį įtraukė net 53,000 pavardžių. Paskui sudarė pavardžių žodyną, kuriame surašė visas pavardes, kaip jos dabar rašomos, ir šalia pridėjo atitaisytas pavardes. Be to, buvo paruoštas pavardžių įstatymas, kuris nustato pavardžių davimo, keitimo bei atitaisyimo tvarką. Įstatymas kelis kartus buvo pertaisomas, perredaguojamas, kol jis pateko į seimą ir buvo priimtas, tiktai šiomis dienomis. Pavardės bus duodamos rastiiniams (pamestinukams), pašalčiams, kurių tėvai nežinomi ir asmenims dėl kurių nors priežasčių esantiems be pavardės. Jiems pavardės parinks metrikas surašančioji įstaiga. Pavardės galės būti keičiamos.

NAUJI RAŠTAI (Atsiųsti paminėti)

"DRAUGIJA", religinio ir kultūrinio gyvenimo dvasiavaitinis žurnalas. Nr. 13-14, 1938. Kaunas, 1938.

"KELIONĖS", antrasis tomas. Jurgio Ramosiaus. Sv. Kazimiero dr.-jos leidinys Nr. 716. Kaunas, 1938.

"LAIŠKO KELIONĖ ARGENTINON". Parašė Vyta Nemunėlis. Ilustracijos piešė Petras Rauduvė. Sv. Kazimiero dr.-jos leidinys Nr. 717. Kaunas, 1938.

"ŽIDINYS", literatūros, mokslo, visuomenės ir akademinio gyvenimo mėnesinis žurnalas. Nr. 11, 1938 m.

"MŪSŲ LAIKRAŠČIO KALENDORIUS 1939 M.". Kaunas.

Liet. Generalinio Konsulato Prisiųsti Leidiniai

"MAZOJI LIETUVA", vokiečių mokslo šviesos. Parašė Pov. Pakarklis. Socialinių ir Politinių Mokslų Instituto leidinys Nr. 4. Kaunas, 1935 m.

"KLAIPĖDOS KRAŠTO ŪKIS SE. NIAU IR DABAR". Parašė V. Sidzikauskas. Socialinių ir Politinių Mokslų Instituto leidinys Nr. 2. Kaunas, 1936 m.

"VOKIEČIAI APIE MAŽĄJĄ LIETUVĄ". Parašė Pov. Pakarklis. Socialinių ir Politinių Mokslų Instituto leidinys Nr. 5. Kaunas, 1935 m.

"SAVO JŪROS SARGYBOJE". Parašė V. Sidzikauskas. Šaulių Sąjungos leidinys. Kaunas, 1936 m.

SVEIKATOS KELIU

Rašo ANATANAS G. RAKAUSKAS, B. M., M. D.
LRKSA Vyriausiasis Daktaras Kvotėjas
2415 W. Marquette Road, Chicago, Illinois

NAGAI IR SVEIKATA

Pirstų nagai daug pasako apie žmogaus sveikatą. Šių dienų ponios ir panelės gali savo pirmųjų nagus "palaisuoti" kiek tik nori, vienok, pasireiškusio naguose nesveikatingumo paslėpti puo stebėtinų gydytojo akių negalima. Pastebėjęs nesveikatingumą naguose, jis daug gali pasakyti apie pačios nagų savininkės sveikatą.

Nagai yra odos išaugos. Suprantama, kad nagus panašiai kaip ir odą išstinka įvairiausių ligų. Odos liga vadinama ekzema pasitaiko pas žmones labai dažnai. Jeigu toji liga liečia rankas ar kojas, ypač pirštus, aišku, liga apima nagus. Ligoti nagai yra nelygūs, trapūs, lengvai pasidūoda skilimui. Kai kuriuose atsitikimuose nagų dažas pasikeičia dalinai arba net visiškai į šėmą, žalią, ar geltoną spalvą. Kai kada nagai įgauna kandžių suėstą išvaizdą. Liga gali rasti išimtinai naguose—oda visur yra kuo sveikiausia.

Odos liga vadinama psoriasis labai dažnai paliečia nagus, ypač po to, kai liga yra kroniško pobūdžio. Nesveikatingumas naguose apsirėikia pas vieną šeštą-dalį visų psoriasis ligą turinčių ligonių. Nagų nesveikatingumo laipsnis priklauso nuo bendros paties ligotų nagų savininko sveikatos. Paprastai, liga liečia keletą nagų. Jie pasidaro sausai, neturi nei grynumo nei atspindžio.

Dirbantiems prie chemikalų ne kartą nagai yra sunaikinami. Pasitraukus nuo tokio darbo, nagai vėl atauga, nebent, tapo sunaikintas nago gyvuony.

Kadangi nagų nesveikatingumas pareina nuo įvairių odos ir kūno sistemų ligų, todėl nagų nesveikatingumo gydymas remiamas ant gydymo tos ligos, kuri yra nagų ligos kaltininkė. Pašalinus (gydymu) priežastį, nagai atgauna pirmąkartį dažą, švelnumą ir atspindį.

Vietomis galima pastebėti gelsvų ar balzganų plėtmus arti nagų viršūnių. Kai kada nagai yra iškeliami iš savoi vietų ir palieka labai grublėti. Ligoniui, vartojant maistą, kuriame visiška kai nėra riebalų, nekartą nagai išsitauso.

Daugelis mūsų žmonių yra girbėję, kiti turėję, o kiti tebeturį odos ligą vadinamą ringworm. Ši liga kyla iš priežasties pelėsio augalo, kuriuomi dažniausiai užsikrečia kojos viešose maudyne. Ligos apimta dalis storėja, koryja ir pasidaro trapi.

Bet kuri rimta liga įspaudžia tam tikras žymes ir ligonio rankų ar kojų pirmųjų nagus, kurie tarnauja jų gabumų apsaugai. Įvairios karštligės laike ligonio kūnas labai dažnai negauna sau tinkamo maistingumo atsiudavoti ir stiprėti, kad tokiu būdu nugalėti grąsančias kitas ligas, nemažiau paveikia ir ligonio nagus, palikdamas juose žymes ilgam laikui—net keletai mėnesių.

Dirbantiems prie chemikalų ne kartą nagai yra sunaikinami. Pasitraukus nuo tokio darbo, nagai vėl atauga, nebent, tapo sunaikintas nago gyvuony.

Kadangi nagų nesveikatingumas pareina nuo įvairių odos ir kūno sistemų ligų, todėl nagų nesveikatingumo gydymas remiamas ant gydymo tos ligos, kuri yra nagų ligos kaltininkė. Pašalinus (gydymu) priežastį, nagai atgauna pirmąkartį dažą, švelnumą ir atspindį.

SESELIŲ LAIŠKAS IŠ BRAZILIJOS

Brangioji Motinėle,

Atostogų metu važiuosime į įvairius miestus ir miestelius, kad prirngti vaikučius prie priėmimo pirmos Šventos Komunijos.

Sekmadieniais mes taip pat užimtos. Gerbiamas kunigėlis parašė mūsų pamokytį jaunimą įvairių žaidimų. Apsimėm. Dvi seselės moko mergaites, o kitos dvi prižiūri mažesnius berniukus. Klebonas pats dirguoja jaunimo žaidimus. Mes taip pat mokome mergaites ir paneles svivimo ir nerimo.

Be abejo Amerikos laikraščiai rašė apie Sao Paulo arkivyskupo, Dom Duarte Leopoldo e Silva mirtį. Ir mes dalyvavome laidotuvsė. Jo Ekselencija Kardinolas iš Rio de Janeiro atvažiuo pagerbti paskutinį kartą šį didį Bažnyčios tarną.

Gal įdomu Jums sužinoti, kaip čia jaunieji išteka ir kaip žmones laidoja. Cereemonijų didelių nėra. Viskas tvarkoma truputį kitaip, negu pas mus Amerikoje. Bet tai nestebėtina, nes, manau, kad kiekviena tauta turi skirtingus savo papročius.

Jaunieji sutuokiami be Šv. Mišių. Sutuoktųjų metu, jaunųjų giminės, draugai ir šiaip sau pažįstami susiburia prie Dievo stalo bažnyčioje ir apkalba jaunąją, jos drabužius, išvaizdą, pasigilmą ir tt. ir buria jos ateitį. Keista.

Mirusius laidoja po 24 valandų. Ilgai savo namuose nelaukia, nes čia nebalzmuoja kūnus. Valdžia parūpina grabus ir žemės sklypą laidojimui. Kūdikėlių grabai dažyti baltai, mergaičių—mėlynai, berniukų—raudonai, o suaugusių—juoda. Numirėlio kūną neveda į bažnyčią. Kunigas ateikia į namus, pakrapina kūną, pasimeldžia už mirusio vėlę ir ceremonijos baigtos. Tada kuo greičiausia veža į kapines.

Braziliečiai nemėgsta ilgai dirbti. Padirba kelias savaites, gauna algą ir tada visą mėnesį ilsisi. Mūsų lietuviai darbštesni už brazilus.

Kai lietuviai pradėjo čia atvažiuoti, kaž kodėl jų vaikučiai pradėjo mirt viens po kito. Tėvai negalėjo suprasti priežastį. Pagaliau paaiškėjo, kad kiaušienai ir pienas buvo jų mirties priežastimi. Šiandien žmonės žino, kas jiems negerai, žino, kad šis klimatas per šiltas tokiems sunkiems valgiams. Tai buvo prieš dešimtį metų. Tada jie pirmą kartą pradėjo dirbti fabrikuose. Sunkiai dirbo už mažą atlyginimą. Bet šandien fabriko savininkas neapgaus lietuvių. Jis taip sunkiai dirba, bet už tą darbą gauna tiek, kiek jam priklauso. Todėl ir mūsų lietuviai Brazilijoje taip gražiai gyvena.

Prašom palinkėti "laimingų naujų metų" visiems nuo mūsų. Mes čia tolimoj Brazilijoje meslime Dievą, kad palaimintų šiuos 1939 metus, kad jie būtų vaisingi ir kūnui ir sielai. Viso geriausio linki Jums

Seselės Brazilietės

Jauna Mergina Nusizūdė Šokdama iš Garlaivio

Naktį iš sekmadienio į pirmadienį garlaiviu iš Kauno į Vilkių važavo Velė Rubinovičiūtė, 16 metų amžiaus, gyv. Vilkių. Pakeliu Rubinovičiūtė iššoko iš garlaivio ir nusukendo. Nusizūdymo priežastys dar nežinomos.

Apskaičiuota, kad draudimas Lietuvoje nuo nelaimingų atsitikimų palies apie 1,200,000 žmonių—ūkininkų ir laukų darbininkų.

SKAITYKITE GERAS KNYGAS

Mes Rekomenduojame, Kad Kiekvienas Lietuvis Savo Knygyną Papildytų Šiomis Knygomis:

NUSISŪPSOK!
Surašė J. K. M. Tai yra puiki, rinktinė juokų knyga. Ja nusipirkę nesigailėsite, nes tai retenybė mūsų kalboje. Nepamirškite, kad tai ne vienam skaitymui tokia knyga su tokiais juokingais nupasakojimais. Pakartotinai teks tą knygą susisiekti ir iš naujo skaityti. Atspausdinta ant puikiausios popierės ir įršta gražiais aparais. Jai randasi 160 įvairių įvairiausių juokų. 150 didelių puslapių. Iki šiol buvo parduodama po \$1.00, dabar beveik visų trečdaliu nupiginta ir parduodama tik už 70 centų.

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIZIŪRĖJIMAS
Šeiminkai! Jeigu jūs norite gaminti gerus valgius, gėrimus ir gerai šeiminkauti, įsigykite šią knygą. Šioj knygoj yra nurodymai, kaip pagaminti visokias sriubas, mėsas, daržoves, kiaušinienes, pyragus ir pyragučius, pajus ir pudingus, žuvis, duonas, konservus, prezervus, paukštienas, prieskonius; kaip pagaminti vyną ir midų; ir kiti naudingi patarimai. Kaina \$1.00.

KATEKIZMAS Anglų ir Lietuvių Kalbose
Parašė kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas. Ketvirtoji laida. Kadangi mūsų švietimo vaikai tikėjimo kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms praisina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvūčiai. Kaina: 20c. už vieną; 15c. perkant 5 ar daugiau.

NAUJA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, skiriama Amerikiečiams
Kursą Marianopolio kolegijos profesorius KUN. DR. JONAS STARKIUS. Ši gramatika tinka netik aukštųjų mokyklų—kolgijų ir high school—aukštėmiais, bet ir pradžios mokyklų aukštėsių skyrių mokiniams. Gramatika gražiai išleista, apdaryta kietais stipriais viršeliais. Kaina \$1.00; paštu siunčiant \$1.10.

ANGLISKAI LIETUVISKAS ŽODYNELIS
Suriški visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus lengvai galima angliskai susikalbėti. Žodynelis turi artį pastrečio šimto puslapių, pailgo formato, parankus nešiotis kišeniu ir kiekvienam reikale naudotis. Kaina \$1.00.

SPARNUOTI LIETUVIAI—DARIUS IR GIRĖNAS
Parašė P. Jurgėla. Turinys: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo atžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasauly. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie Lietuviką. Skridimo rėmėjai ir rėmėjo komitetai. 384 pusl. su 86 paveikslais; tvirti viršeliai. Kaina \$1.50.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS KRONIKINES KNYGOS
Suriško ir išleido kun. A. Milukas. AMERIKOS LIETUVIŲ KRONIKA 1868—1893 m. 300 pusl. Popieros aparais \$3.00. b) AMERIKOS LIETUVIŲ PROFESJONALAI IR KRONIKA. Du tomai. 476 pusl. Popieros aparais \$4.50. c) SPAUDOS LAISVĖ IR AMERIKOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ SUKAKTUVĖS. Antra laida. 782 pusl. Popieros aparais \$5.00.

TIKĖJIMO SKYDAS
Kristaus mokslo pagrindai ir atsakymai į priekaištus. Kun. J. Zidanavičius. 389 puslapių. Kaina 85c.

SV. MISIOS, vaikams.
Žodžius ir melodijas parašė Seirijų Juozas, harmonizavo Al Kačnauškas. Kaina 10c.

DIDYSIS SAPNININKAS
Žymiai patobulinta II-ji laida. Išaiškina įvairių sapnų reikšmę. Iliustruotas daugybe paveikslų-paveikslėlių. Kaina 75c.

Reikalaukite "GARSO" ADMINISTRACIJOS

P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

Amžinos plunksnos Pelikan 25%

Literatūros, mokslo, meno ir akademinio gyvenimo iliustruotas žurnalas

"ŽIDINYS"

eina nuo 1924 m. pabaigos kas mėnuo sąsiuviniais po 128—176 pusl.

"ŽIDINYS" bendradarbiauja įžymiausi Lietuvos žmonės, įvairių sričių specialistai.

"ŽIDINYS" spausdinamos spalvotos meno reprodukcijos Lietuvos ir užsienio dailininkų.

"ŽIDINIO" prirai — kurie apsimokės prenumeratą už visus 1939 metus neveliau 1939 m. vasario mėn. 15 d., — gauna 15—50% nuolaidos nuo čia pažymėtų prekių.

"ŽIDINIO" prenos kainos: metams 30 lt., pusm. 15 lt. Pradž. mokyklų mokytojams: met. 25 lt. Studentams ir moksleiviams: met. 20 lt. Užsienyje: met. 40 lt., o Amerikoje \$ 7.00.

Prospektai siunčiami nemokamai.

Adr.: ŽIDINYS, KAUNAS, LAISVĖS AL. 3

Rekomenduojamos mašinėlės 15%

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America)

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS

Kun. P. M. Juras, Dvasios Vadas, 94 Bradford St., Lawrence, Mass. L. Šimutis, Prezidentas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. P. Karauskas, Vice Prez., 13 Garrahan Ave., Lyndwood, W.-B., Pa. W. T. Kvetkauskas, Sekretorius, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa. J. Yonakas, Iždininkas, 31 Sand St., Pittston, Pa. K. A. Venčius, Iždo Globėjas, 19 Cross St., Lawrence, Mass. Ad. Paleckis, Iždo Globėjas, 401 Stadium St., Pittsburgh, Pa. Dr. A. Rakauskas, Dr. Kvotėjas, 2415 W. Marquette Rd., Chicago, Ill.

KONTROLĖS KOMISIJA

1. J. Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa.
2. K. Vilniškis, 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.
3. Sav. Marozas, 605 Spruce St., W. Pittston, Pa.

STATUTŲ KOMISIJA

1. Ant. Sutkus, 1007—8th St., Waukegan, Ill.
2. Pr. Čižauskas, 6831 So. Rockwell St., Chicago, Ill.
3. Bl. Kazlauskas, 1430 So. Cicero Ave., Cicero, Ill.

TEISMO KOMISIJA

1. J. Batvinskis, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa.
2. J. Vaičiūnis, 2609 N. Main St., Scranton, Pa.
3. Ed. Jasaitis, 221 N. Main St., Pittston, Pa.

ŠVIETIMO KOMISIJA

1. Kun. M. Urbonas, 301 State St., DuBois, Pa.
2. Kun. A. Jurgutis, Bridgeville, Pa.
3. A. Aleksis, 76 Center St., Waterbury, Conn.
4. J. Venslovas, 1267 E. 82nd St., Cleveland, Ohio.
5. P. Katilius, 1121 Foster St., Scranton, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA

1. Pr. Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa.
2. K. Slamiėnis, P. O. Box 19, Forest City, Pa.
3. P. Glugodiėnis, 1231 E. 113th St., Cleveland, Ohio.

WORCESTER, MASS.

Metinė LRKSA 41 Kuopos Vakariėnė

Ivyks sausio 21 d., 1939, Lietuvių Ūkėjų Klubo žemutinėje svetainėje. Ižanga 50c., vaikams iki 11 metų kartu su tėvais 25c., bet vienas dalyvaujant 50c. Pradžia 7-ą val. vakare.

Šis parengimas yra daromas visų 41 kp. narių nutarimu. Atminkime, ar būsime kartu su visais vakariėniais, ar ne, tai vis tiek turėsime užsimokėti, nes tarimas nebus atmainytas. Tai yra visų narių baltus, visi turime prisidėti kuomi kas galime. Mes patys remkime, kiek galime, tai turėsim ir pelno ir patys turėsime gražų laiką.

Komisija su valdyba rengia gana rūpestingai, kad atsilankę būtų visi linksmi.

Taipgi kreipiamės prie gerbiamų biznierių, mūsų narių, kurie turite valgomų daiktų krautuves, būkite malonūs ir kaip atsilankę mūsų kolektoeriai prašydami kokios aukos dėl sausio 21 d. vakariėnės, neišleiskite jų tuščiomis rankomis. I mūsų balių kviečiame visus Worcesterio ir apylinkės lietuvius. Turėsime skanių valgių, gėrimų, muzikantai gros visokių šokių, galėsite po vakariėni dykai pasiūkti ik vidurnakčio. Taipgi turėsime gerų daiktų išleidimui. Kas atsilankys — nesigraudins.

KUOPOS SUSIRINKIMAS

Sekantis mūsų 41 kp. susirinkimas įvyks šeštadienį, sausio 14 d., 1939 m., 7 val. vakare, šv. Kazimiero parapijos pobažnytinėje svetainėje. Naują valdybą užims vietas ir bus išduota metinė apyskaita. Taipgi komisijos ir valdybos raportai apie vakariėnį. Ižangos tikietai jau išspausdinti ir platinami dėl vakariėnės. Galite gauti pas visus valdybos narius. Kviečia Rengėjai

FRACKVILLE, PA.

Iš Metinio 187-tos Kuopos Susirinkimo

Perskaičius protokolą ir iš Centro gautus laiškus arba pranešimus, svarstyti kuopos reikalai. Taip pat išrinkta kuopos valdyba 1939 m. Jos sąstatas: pirm. P. Gaidžiūnas (senas), vice pirm. A. Griška (senas), rašt. ir iždin. J. Bankieta (tas pats), knygų prižiūrėtojai V. Barauskas ir S. Jurčikonis.

Vieta susirinkimų S. R. R. Ave., tuoj po sumos, kiekvieną mėnesį, sekmadienį po 15-tai. Rašt. J. B.

PITTSBURGH, PA.

Metinis 254-tos Kuopos Susirinkimas

Ivyko gruodžio 11-tą A. Urbonavičiaus namuose. Pirm. Pov. Kieškis atidarė susirinkimą malda. Raštininkas J. Navalinskas perskaitė praėito susirinkimo protokolą ir buvo apsvaistytas daug gerų įnešimų kuopos gerovei.

Priešus prie valdybos rinkimo vienbalsiai užgirta visa senoji valdyba, būtent: pirm. Pov. Kieškis, 243—37 St., vice pirm. Myk. Čeponis, rašt. Juoz. Navalinskas, 3952 Cabinet St., nut. rašt. A. Urbonavičius, iždin. Jonas Pačiukas, ligonių lankytojai Petr. Karauskas ir Morta Čeponienė.

254 kp. pilnamečių narių 25 ir 1 jaunmetis. Centru per visus metus pasiūsta \$428.54. Centras atmokėjo kuopai \$284.40. J. N.

ALLIANCE, OHIO

Metinis LRKSA 180 Kuopos Susirinkimas

1938 m. gruodžio 11 dieną buvo metinis 180 kp. susirinkimas.

Visi nariai vienbalsiai išrinko pirmininku Domicelę Smith, padėjėju Praną Adomonį, raštininku Elžbietą Tadis, 426 N. Franklin Ave., padėjėju Rožę Degutis, ligonių lankytojais Liudviką Adomonį ir Prancišką Žilinskienę, iždin. Vincą Jarmalavičių. Buvo peržiūrėtos knygos, viskas rasta tvarkoj ir visi nariai atsilankė metiniam susirinkime ir užsimokėjo visas duokles Centru ir kuopai, neliko niekam skolinę.

Susirinkimai bus laikomi pas Praną Adomonį, Thompson St., antro sekmadienį mėnesio pirmą valandą po pietų. Prašomi visi nariai lankytis. Rap.

DAYTON, OHIO

Mirė Jonas Varkala

Šiomis dienomis persiskyrė su šiuo pasauliu LRKSA 191 kp. narys Jonas Varkala. Kilęs iš Lietuvos, Kronių parapijos, Trakų apskr.

Prie S-mo priklausė ilgus metus, buvo labai kuklus žmogus.

Paliko nuliūdime žmoną, vieną dukterį, tris sūnus; taipgi paliko tris brolius — Juozą Lietuvoje, Andrių Brazilijoje, Vincą Dayton.

Iškilmingai palaidotas su šv. Mišiomis iš šv. Kryžiaus bažnyčios. Gausus būrys palydėjo į Kalvarijos kapines.

Išsėkis Viešpaties ramybė! Jurgis

Tamas Diškevičius, fin. rašt.

PITTSBURGH APSKRITIES KUOPŲ ATSTOVŲ SUVAŽIAVIMO PROTOKOLAS

Bertaininis, kartu ir metinis, LRKSA Pittsburgho apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyko sekmadienį, gruodžio 18-tą, šv. Kazimiero parapijos svetainėje. Pirmininkas J. B. Tamkevičius, vice pirm. naujai išrinktas Al. Gunas, rašt. M. Pirmininkas J. B. Tamkevičius, susirinkimą atidarė 12:30 po pietų malda. Po to prasidėjo kuopų registracija, iš kurios pasirodė, kad iš 6 kuopų dalyvavo šie atstovai: 158 kp. Pittsburgh, S. S. — J. B. Tamkevičius, Antanas Sikorskis, Adomas Jaškūnas, Vladas Makarevičius, Aleksandras Radžiūnas; 35 kp. McKees Rocks — Aleksandras Gunas, Petras Ruzgis, Juozas Šimkus; 254 kp. — Juozas Navalinskas; 105 kp. Braddock — Tamas Diškevičius; 112 kp. Bridgeville — Antanas Saunoris; 172 kp. — M. A. Adomaitis, P. Miranavičius.

Valdybos rinkimas. Likosi ta pati valdyba ir kitam terminui (1939 m.), būtent, pirmininkas J. B. Tamkevičius, vice pirm. naujai išrinktas Al. Gunas, rašt. M. A. Adomaitis, antras rašt. — Juozas Šimkus, iždin. Antanas Sikorskis, iždo globėjai Juozas Navalinskas ir Antanas Saunoris.

Nutarta rengti išvažiavimą arba piknyką vasaros laikui. Paskirta komisija surengimui — J. B. Tamkevičius, Antanas Sikorskis, Alek. Gunas.

Nutarta paaukoti \$5.00 šv. Kazimiero parapijai.

Susirinkimą pirmin. J. B. Tamkevičius uždarė malda 2:30 P. M.

J. B. Tamkevičius, pirm. M. A. Adomaitis, rašt.

SHENANDOAH, PA

Padėka

Aš, Tamas P. Križanauskas, esu didžiai dėkingas mūsų klebonui kun. J. Karaliui ir jo asistentams kunigams už pagalbą suteiktą man laike vajuas. Jie labai gražiai paragino ir paaikšino išsakyklos apie mūsų LRKSA vaju. Kad ne jie aš nebūčiau galėjęs gauti tiek naujų narių. Taipgi esu dėkingas mūsų šv. Jurgio parapijos mokyklos sesučių, kurios man suteikė mokyklos vaikučių adresus, tad aš galėjau nueiti pas tu vaikučių tėvus ir jiems išaiškinti apie mūsų organizacijos visą stovį, o jie su pratę mūsų organizacijos naudindumų prirašė savo vaikučių ir mergaites prie mūsų Susivienymo.

Taipgi esu labai dėkingas tu vaikučių ir mergaičių tėvams ir motinoms, kurie teikėsi įrašyti savo vaikučius į mūsų LRKSA, taipgi ir tiems vaikučiams ir mergaitėms, kad jie sutiko su savo tėvų ir motinų noru — apsiėmė įsirašyti į organizaciją.

Taipgi esu dėkingas 4-tos kuopos valdybai, kuri man pagelbėjo prirašinėjime, o ypač esu dėkingas visiems mūsų kuopos nariams ir narėms, kurie kokiu nors būdu padėjo šiame vajuje savo patarimais.

Taipgi esu didžiai dėkingas ir mūsų Centro Sekretoriui ir visai valdybai, kuri davė man greitus atsakymus, kada aš kokiu reikalu tik kreipdavausi pas juos; taipgi esu dėkingas ir organo "Garso" redakcijai, kuri skelbė mūsų kuopos pranešimus.

Tamas P. Križanauskas, 4-tos kuopos organizatorius

BRADDOCK, PA.

105-tos Kuopos Raportas už 1938 Metus

Gruodžio 4, 1938 m. kuopa laikė metinį susirinkimą. Nariai neskaitlingai dalyvavo.

Aptarus reikalus, rinkta kuopos valdyba 1939 m. ir vienbalsiai palikta senoji, būtent: pirmininkas Aug. Liudvikas, fin. rašt. Tamas Diškevičius, padėjėjas Pr. Tampikas; atstovas į apskrities suvažiavimus Klemensas Sargautis; ligonių lankytojai — Klem. Sargautis, Elžb. Adomaitienė (kalnuose), Pranas Radzevičius ir Emilija Šeštokienė.

1938 m. išsibraukė aug. skyr. 1 ir vaikų skyr. 2. Persikėlė iš vaikų skyr. į aug. 1. 1938 m. ligonis buvo 1 (gavo pašalpą). Dabar kuopa turi aug. skyriuje 47, vaikų skyriuje 9, viso 56 narius. Per 1938 m. kuopa sumokėjo į Centrą \$723.48, Centras išmokėjo pašalpomis \$72.00.

Kuopa 1938 m. neturėjo nei jokių parengimų.

105 kuopa laikys mėnesinius susirinkimus po senovei, būtent, kas pirmą sekmadienį mėnesio tuoj po pamaldų pobažnytinėje svetainėje.

Tamas Diškevičius, fin. rašt.

BROOKLYN, N. Y.

Metinis LRKSA 134 Kuopos Susirinkimas

Ivyko sausio 1, 1939. Susirinkimą atidarė pirm. K. J. Krušinskas malda. Išduota 1938 m. apyskaita. LRKSA Centru už 12 mėnesių pasiūsta \$1,482, iš Centro gauta 1938 metais \$1,765. Už du narius atmokėta pomirtinė ir keturiem pašalpa atmokėta. Turim da vieną ligonį ir gruodžio pabaigoj mirė trečias narys. Tai gi 1938 m. buvo nelaimingi mūsų kuopai.

Kuopos valdyba 1939 metams užtvirtinta ta pati: pirm. K. J. Krušinskas, 80-71-87 Rd. Woodhaven, iždin. P. Montvila, fin. rašt. K. Eidukaitis, 333 So. 3rd St., Brooklyn, N. Y., nutarimui rašt. M. Skruodenis.

Valdyba ir nariai šiais metais pasižadėjo geriau dirbuotis organizacijos naudai.

K. Eidukaitis, rašt.

CLEVELAND, OHIO

Pakvietimas

LRKSA 50-ta kuopa rengia card party su dovanomis šeštadienį, sausio 21 dieną, 1939 m., ponios Della Jakubauskienės namuose, 6621 Edna Ave.

Pradžia 7:30 vakare. Ižanga 25 centai.

Gerbiameji ir gerbiamosios, visi esate maloniai kviečiami skaitlingiausia dalyvauti mūsų rengiamam vakare. Rengimo komisija dirba su pasirįžimais ir deda pa stangas, kad viską priruošti tinkamiausia. Lošėjams bus dovanos prie kiekvieno stalo, prie to bus įvairių gėrimų ir skanių užkandžių. Taipgi nepraleiskit progos, visi dalyvaukime. Savo atsilankymu paremsite mūsų kuopą, linksmam praleisite laiką ir turėsite progos laimėti dovaną.

Rengimo Komisija

WATERBURY, CONN.

LRKSA 11-tos Kuopos Narių Žinias

Dabar visi kuopos nariai nepamirškite, kad turim naują finansų sekretorę Oną Girdžiauskaitę. Prašau nenešti duoklių į namus pagal mane, kaip pirmiau darėt. Pagelbėkit naujai sekretorei, visi užsimokėkit savo duokles susirinkime kas mėnesį. Tada bus graži tvarka visiems.

Buvusi fin. rašt. E. V.

SO. BOSTON, MASS.

Metinis 25-tos Kuopos Susirinkimas

Bus sausio 15 dieną. 1 val. po pietų pas kuopos sekretorių Paulių Mikalauską, 248 W. Fourth St., So. Bostone.

Malonėkite visi nariai susirinkti, nes bus renkama valdyba 1939 metams ir daug svarbių reikalų. Atsiveskite visi nors po vieną naują kandidatą.

P. Mikalauskas, kp. sekr.

SHENANDOAH, PA.

A. A. Kazimieras Šmitas

LRKSA 4-tos kuopos narys Kazimieras Šmitas mirė nuo kraujų plūdimu. Gruodžio 30-tą dar dirbo ir parėjęs namo apsirgo. Buvo šauktas gydytojas, nieko negelbėjo, tada nuvežė į ligoninę ir tenai mirė sausio 2, 1939 m.

Velionis priklausė į mūsų 4-tą kuopą nuo birželio 2, 1920, taipgi priklausė į šv. Vardo dr-ją ir buvo kolektoorium bažnyčioje per 8 val. Mišias.

Laidotuvės buvo didelės. Lydėjo labai daug žmonių ir 5 kunigai į namus buvo atvažiavę. Kada atvežė į bažnyčią, tai buvo penkerios Mišios. Aukštas Mišias laikė kun. F. Mockus iš Coaldale o kun. Neverauskas ir kun. J. Degutis pristavo; kun. J. Šukevičius iš Tamaqua ir kun. A. lauskas iš Reading laikė tylias mišias; kun. F. Mockus pasakė labai gražų pamokslą. Trys kunigai lydėjo į kepinę.

Laikė Mišių šv. Jurgio parapijos choras gėdojo Rossini's Mišias ir A. I. Akulauskas gėdojo Rosewig's ir Ave Maria, o pasukū p-č Marijona Tankelevičiūtė, p-ni Poškienė ir A. J. Akulauskas gėdojo kitas giesmes.

Velionis paliko dideliame nuliūdime žmoną Agotą ir penkias dukteris—Eleną, Oną Navickienę, Valeiją, Katrę Gataveckienę ir Agotą; ir du anūku. Amerikoj išgyveno apie 35 metus.

Palaidotas šv. Marijos kapinyne. Grabnešiai buvo šv. Vardo dr-jos nariai: Tamas P. Križanauskas, Simas Vainavičius, Petras Gibas, Juozas Matusevičius, Jonas Doraškevičius ir Jurgis Palionis. Graborius LRKSA 4 kp. narys Vincas Menkevičius.

Vietinis

WYOMING, PA.

Metinis 244-tos Kuopos Susirinkimas

244 kuopa laikė savo susirinkimą gruodžio 18, 1938. Susirinkimas buvo labai sėkmingas, beveik visi susirinko, užsimokėjo savo duokles už 1938 metus. Buvo kuopos valdybos rinkimas. Visi nariai nutarė palikti seną valdybą ir 1939 metams.

Susirinkimai bus laikomi toj pačioj vietoj ir tuo pačiu laiku. Sekantis susirinkimas bus sausio 15, 1939.

1938 m. kuopa Centru sumokėjo \$397.09. Centras kuopai išmokėjo pomirtinių \$500.00, pašalpom \$216.00, viso \$716.00.

J. Čižauskas, rašt.

PLAINS, PA.

Metinis 212-tos Kuopos Susirinkimas

Ivyko gruodžio 18, 1938 m. Išrinkta valdyba dėl 1939 metų (visa senoji): pirm. Motiejus Mildažis, vice pirm. Robertas Lieguzis, fin. rašt. Antanas Jonika, prot. rašt. Antanas Valiešas, iždininkas Pranas Daukšis, iždo globėjai Pranas Zvestauskas ir Antanas Valiešas.

Susirinkimai bus laikomi po senovei, paprastoj vietoj, tuo pačiu laiku.

Taipgi pranešu nariams, kad sausio mėnesio susirinkime visi nariai turi užsimokėti po 10c. į Labdarybės Fondą. Nepamirškite. Antanas Jonika, rašt.

NORWOOD, MASS.

Svarbus 81-mos Kuopos Susirinkimas

LRKSA 81-mos kuopos metinis susirinkimas įvyks sausio 15 dieną, 1939 metais, po mišparų (3:30 valandą po pietų) šv. Jurgio parapijos svetainėje, St. James Ave., Norwood, Mass. Visi nariai ir narės kviečiami pribūti į susirinkimą ir užsimokėti savo mėnesines duokles.

Bus valdybos rinkimas 1939 metams ir daug yra kitų svarbių reikalų, kuriuos turime patarti dėl

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

EDWARDSVILLE, Pa. — 1 kp.

susirinkimas bus sausio 15-tą dieną 2-ą val. po pietų pobažnytinėje svetainėje.

FOREST CITY, Pa.—5-tos kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną tuoj po sumai šv. Antano parapijos svetainėje.

WILKES-BARRE, Pa. — 17 kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną tuoj po pamaldų parapijos salėje.

LEWISTON, Me. — 26-tos kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną 2 val. po pietų šv. Baltramėjaus dr-jos salėje. Visi nariai malonėkite susirinkti.

LUZERNE, Pa. — 28-tos kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną 1 val. po pietų Mockaičio salėje.

MAHANOY CITY, Pa. — 31 kp. susirinkimas bus sausio 15-tą dieną parapijos salėje. Pradžia 1 val. po pietų.

EYNON, Pa. — 42-ros kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną tuoj po sumos parapijos salėje.

SUGAR NOTCH, Pa. — 46 kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną šv. Petro ir Povilo parapijos salėje, 2 val. po pietų.

BRESLAU, Pa. — 56-tos kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną 2 val. po pietų pas Aleką Natautį.

EXETER BORO, Pa. — 57 kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną 2-ą val. po pietų Kazio Mikucionio name, 136 Penn Ave., Exeter, Pa.

DURYEA, Pa. — 61-mos kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną tuoj po sumos, bažnytinėje salėje.

YOUNGSTOWN, Ohio. — 63 kp. susirinkimas bus sausio 15-tą dieną 6 val. vakaro lietuvių parapijos svetainėje, 923 Shehy St.

WANAMIE, Pa. — 75-tos kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną tuoj po sumos bažnytinėje salėje.

SWOYERSVILLE, Pa. — 77 kp. susirinkimas bus sausio 15-tą dieną 2 val. po pietų, paprastoj vietoj.

NEW YORK, N. Y. — 106 kp. susirinkimas bus sausio 15-tą dieną Aušros Vartų parapijos salėje po pamaldų (sumos).

NANTICOKE, Pa. — 114 kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną pobažnytinėje salėje, tuojaus po pamaldų.

BURLINGTON, N. J. — 120 kp. susirinkimas bus sausio 15-tą dieną bažnytinėje salėje, tuoj po sumai. Kviečiami visi nariai atsilankyti.

COALDALE, Pa.—126-tos kuopos susirinkimas bus sausio 22-ą dieną.

ST. CLAIR, Pa. — 130-tos kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną tuoj po mišių paprastoj vietoj.

E. VANDERGRIFT, Pa.—133 kp. susirinkimas bus sausio 15-tą dieną paprastoj vietoj ir paprastu laiku.

LEE PARK, Wilkes-Barre, Pa.—153 kp. susirinkimas bus sausio 22 dieną, 2 val. po pietų, pas kuopos sekretorių J. Maželką, 93 Oxford St., Lee Park.

CHARLEROI, Pa. — 156 kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną 1 val. po pietų, lietuvių klubo rūmuose, 1111 Meadow Ave.

INDIANA HARBOR, Ind.—176 kp. susirinkimas bus sausio 15-tą dieną tuojaus po sumos, bažnytinėje salėje 3901 Fir St.

PITTSSTON, Pa.—183-ėios kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną paprastoj vietoj, tuoj po sumai.

FRACKVILLE, Pa. — 187 kuopos susirinkimas bus sausio 22-ą dieną, paprastoj vietoj tuoj po sumai.

INKERMAN, Pa. — 194 kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną 12:30 val. po pietų Pr. Lamsario svetainėje, 15 Chestnut St. Visi nariai teikisites sueti.

CHICAGO Heights, Ill. — 202 kp. susirinkimas bus sausio 15-tą dieną 1 val. po pietų šv. Kryžiaus parapijos mokyklos kambary.

PLAINS, Pa. — 212-tos kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną parapijos svetainėje tuoj po pamaldų. Visi nariai dalyvaukit.

WARRIOR RUN, Pa.—238 kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną

po Nr. 555 Orchard St. Svaugė ir jaunamečiai kviečiami dalyvauti. Pradžia 1 val. po pietų.

WYOMING, Pa.—244-tos kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną, 3-čią val. po pietų, pas J. Čižauską, 127 E. 6th St., Wyoming.

SCHENECTADY, N. Y.—245 kp. susirinkimas bus sausio 15-tą dieną tuoj po sumos šv. Kryžiaus parapijos svetainėje.

SIMPSON, Pa. — 271-mos kuopos susirinkimas bus sausio 15-tą dieną 3 val.

PAGERIMO VAKARAS ADVOKATUI PETRUI V. ČESNULIUI

CLEVELAND, Ohio. — Sausio 15 dieną Lietuvių Svetainėje, 6835 Superior Ave., rengiamas advokatai P. V. Česnuliui pagerbti vakaras.

Adv. Petrūs Česnulis darbuojasi Clevelande lietuvių tarpe per 12 metus. 10 metų jis buvo akty-

P-lė Petronė Urbšaitė, vaidins Onutės Gritelninkės rolę; pasižymėjus vaidina menininkė.

vus Lietuvių Kultūrinio Darželio pirmininkas. Jo pasidarymu išgauta geriausia vieta dėl lietuvių tautos muziejaus bei kultūrinio darželio. Jis taip pat 10 metų darbuojas Tautų Lygoj ir kitoms tautoms yra daug pasitaravęs patarimais. O kiek jis yra pasakęs prakalbų? Kur tik bus jį kvietė, visuomet sutiko ir dabą atliko nuosirdžiai ir patriotiškai. Bendrai, jis Clevelande

Jurgis Roversteinas, vaidins Petro Pumpalio rolę; jis didelis juokdarys ir ši kartą vaidina ilgiausią ir juokingiausią rolę.

yra įžymiausias pasaulietis veikėjas ir vadas.

Tad išreikšdami didelį dėkingumą už jo darbą, atsilankykime į vakarą sausio 15 dieną Lietuvių salėje. Bus labai graži programa. Bus suvaidinta juokinga komedija "Petro Pumpalio Piršlybos". Vaidins Jurg. Roversteinas, Paulė Glugodienė, Vytautas Navarskas, Marė Šarkiūtė, Petronė Urbšaitė, Juozas Navarskas.

Antra dalis programos — koncertas. Išpildys solistes. Jau pasižadėjo Stasė Maloniūtė, Rožė Lukošūtė, Sofija Kučinskaitė, Julius Krasnickas, Stasė Greičienė; taip pat yra užkviešta pianis-

MARIJONA ŠARKIŪTĖ, vaidina gražią rolę; ilgametė artistė

tė p-lė Ad. Miliauskaitė, solistė Vyšniauskaitė, Aldona Vilkelienė ir tikimės palankaus atsakymo. Juokus krės Vaitėnas.

Programą ves Juozas Sadauskas. Kalbės J. P. Keršis, adv. P. V. Česnulio mokyklos draugas, ir svetimtautis—Tautų Lygos pirmininkas Charles Woolfrom.

Programa prasidės 4:30 po pietų. O šokiai 8:15.

Kviečiam svečius iš Clevelando ir aplinkinių. Iš Youngstown jau užsiregistravo Markauskas ir giminaitis Konstantinavičius; iš Detroito eks-clevelandietis Matas ir Ona Šimoniai.

Rengimo Komisija Pirm. P. G.

S. WORCESTER, MASS.

Metinis 98-tos Kuopos Susirinkimas

Įvyko gruodžio 3 dieną, 1938 m. 7 val. vakare.

Susirinkimą atidarė pirmininkas Vincas Keršis malda.

Perskaityti protokolą, rinkta valdyba 1939 metams. Rezultatas toks: pirmininkas Vincas Keršis, finansų raštininkas Juozas Skliutas, vice pirmininkė Anelė Nedveckienė, išdo globėjai Vladas ir Antanas Kazlauskai, išdinininkas Ahtanas Žemaitaitis.

Vajaus laiku mes neprirašėm nei vieno nario prie mūsų kuopos. Jautėme kaip ir kokį nesmagumą savy iš priežasties atsilikimo nuo kitų tame prakilniame darbe, kuris veda mūsų jaunuosius prie tautiško socialio gyvenimo. Bet štai baigiantis vajui, pasiekė prikalbinti porą aplikantų, kurių aplikacijos jau yra Centre ir tos pasekmės pridavė mums šiek tiek smagumo. O vakar susirinkime mūsų gerbiamas pirmininkas Vincas Keršis atsvėdė du aplikantus—savo dukterį Marę Keršytę-Laugonienę ir Oną Keršytę, kurių aplikacijos priimtos su šiuo laišku. Iš tų pasekmių jau matome, kad nors ir buvom atsilikę, bet jau padarėm pažangą pirmyn.

Beje, susirinkimus 1939 m. nū-tarta laikyti taip, kaip ir 1938 m. tai yra 7 val. vakare kiekvieną pirmą mėnesio šeštadienį.

Juozas Skliutas, fin. rašt.

VIEŠA PADEKA

Viengentis J. K. Mikas "Garsė" rugsėjo 29-tą, 1938 m., straipsnely "Kas ir ko vertas?", o dabar gi vėl viengentis M. A. Norkūnas "Garsė" sausio 5, straipsnely "Už-trukdytas Pritarimas" reiškia savo simpatijas už mano plunksnos darbuotę.

Kaip jie viešai—per spaudą—malonėje parodyti savo nuosirdumą, tai ir aš jiems tuo pačiu būdu tariu nuosirdų aciu už jų malonius komplimentus.

K. Vidikauskas

"MŪSŲ VILNIAUS" REDAKCIJOS PRANEŠIMAS

Sunkių politinių aplinkybių verčiama Lietuva šiemet buvo priversta nusilenkti jėgai ir pradėti normalinius santykius su valstybe, kuri neatitaisė Lietuvai padarytos didžiulės skriaudos. Ryšy su tuo lietuvių tautai teko ieškoti ir kitų būdų ir kovos metodų savo teisėtiems siekimams įgyvendinti. V. V. Sąjungos veikimas Lietuvoje liko sustabdytas, drauge turi sustoti ir jos darbus atspindėjęs "Mūsų Vilniaus" žurnalas. Siūsdami šį paskutinį "Mūsų Vilniaus" numerį, ir prašydami jį savo skiltyse paminėti, norime simboliškai perduoti tą visos lietuvių tautos potroškį ir

siekimų tribūną, kuriai mes ypatingai atstovavome, tikėdamiesi, kad Jūsų laikraštis, kuris ir iki šiol visuomet rūpinosi Vilniaus kovos reikalais, nuo šiol bus dar uolesnis amžinų ir nepermaldujamų lietuvių tautos siekimų žadintojas.

Giliai įsitikinę savo siekimų teisėtumu ir šventumu, mes tikime, kad tautoje taip giliai įaugusi Vilniaus atvadavimo idėja, kaip ir visos didžiosios idėjos, pasiliks gyva ir sulauks savo įkūnijimo.

Už Aušros Vartus, Gedimino Pilį, Vytauto Grabą! "Mūsų Vilniaus" Redakcija

LIETUVIŲ BŪTIS OKUPOTOJ LIETUVOJ NĖ KIEK NEPAGERĖJO

Visai neleidžiama susirinkimų ir vaidinimų. Sulaikytas 10 scenos mėgėjų vakaras. Vilniuje gimnazistai su mokytojais vaidino "Atžalyną" vien tik mokiniams. Neleistas studentų tautinės kultūros vakaras. Per ankstyvas pasirodė ir džiaugsmas dėl lenkų radijo paskelbto naujo lietuviško etnografinio muziejaus įkūrimo iš buv. Mokslo Draugijos rinkinių ir kolekcijų. Viskas lieka po senovei: niūru ir nyku. Kaimo gyvenime susidariusią spragą lenkai mėgina užkimšti surogatais. Pvz., į Daugėliški lapkričio 14 d. suvažiavo net 3 agronomai. Jie siūlė įkurti valsciūje: Kolo mlodzieży—jaunimo ratelį. Kolo gospodyn wiejskich—ūkininkų ratelį, strzelcus ar bent kurią kitą lenkišką organizaciją. Žadėjo visokių gėrybių.

Klausytojai tačiau jais nesusižavėjo. Jiems pateikė tiek skundų, kad prelegentai neturėjo kur akių dėti ir išsidangino. Daugėliškėnai juos klausė: kodėl apskrities ir rajono agronomai kiaurus metus nė vieno karto valsciūje nebuvo apsilankę? kodėl tariami pavyzdiniai ūkiai visai neprižiūrėti ir verčiasi vien ūkinės spaudos patarimais? kodėl nesu-perkami veisliniai galvijai, kuriuos kai kas yra užsiauginęs? kodėl už pagerintas sėklas valdžia atsiėmė dvigubai, o ne grūdą už grūdą, kaip buvo žadėta? kodėl bitėms primaitinti cukraus buvo duota po 99 kg, o ne po 109, o pinigai paimta už 110 kg? Visame valsciūje nėra nė vieno iš lenkų gauto gero plūgo, trejerio ar sėjamos mašinos. Žodžiu, skurdas.

KLAIPĖDOS KRAŠTO GUBERNATORIAI

"Vakarai" patiekia šitokių žinių apie Klaipėdos krašto gubernatorių: (Iš "Vakarų" Nr. 294, gruodžio 19, 1938.) Dabartinis Klaipėdos krašto gubernatorių Viktoras Gailius yra devintasis gubernatorių. Pirmasis gubernatorių, kuris tada vadinosi Aukštuoju Lietuvos Vyriausybės Igaliotiniu, buvo Antanas Smetona, veikęs nuo 1923 m. vasario 24 d. iki 1923 m. balandžio 20 d. Viso 1 mėn. ir 27 d. Jonas Budrys nuo 1923 metų balandžio 20 d. iki 1924 m. spalio 27 d. taip pat vadinosi Aukštuoju Lietuvos Vyriausybės Igaliotiniu ir kaip toks veikė 1 metus 6 mėn. ir 7 d., o nuo 1924 m. spalio 27 d. iki 1925 metų lapkričio 10 d. jau vadinosi gubernatoriumi, kuriuo titulu išbuvo 1 metus ir 14 d. Antruoju gubernatoriumi buvo Jonas Žilijus nuo 1925 metų lapkričio 10 d. iki 1926 m. rugpjūčio 5 d. (8 mėn. ir 26 d.), kada buvo paskirtas trečiasis gubernatorių Karolis Zalcauskas, išbuvęs iki 1927 metų rugsėjo 1 d., t. y. 1 metus ir 26 d. Po Zalcausko gubernatoriumi buvo paskirtas Antanas Merkys 1927 m. rugsėjo 1 d., kuris išbuvo iki 1932 m. gegužės 21 d. Tai ilgiausiai išbuvęs gubernatorių, nes jis buvo 4 metus, 8 mėn. ir 21 d. Po Merkio penktasis gubernatorių buvo 1932 m. gegužės 21 d. paskirtas Vytautas Gylys, kuris išbuvo 1 metus 6 mėn. ir 2 dienas, kada 1933 m. lapkričio 23 d. buvo paskirtas šeštasis gubernatorių Dr. Jonas Navakas, išbuvęs gubernatoriumi 1 metus 4 mėnesius ir 12 dienu. Po Navako 1935 m. balandžio 4 d. buvo paskirtas Vladas Kurkauskas, išbuvęs 1 m. 6 mėn. ir 13 d. Po Kurkausko 1936 m. spalio 17 d. buvo paskirtas gubernatorių Juras Kubilius, kuris išbuvo 2 metus 1 mėn. ir 25 dienas, kol 1938 m. gruodžio 12 d. buvo paskirtas devintasis dabartinis gubernatorių Viktoras Gailius.

KAIP NUBAUSTI SULAIKYTIJAI

Kaunas.—Pagal sustiprintos apsaugos įstatymo atitinkamus nuostatus, vidaus reikalų ministerio įsakymu, Dr. Leonas Bistras iš Kauno išstremiamas trims mėnesiams į Alytų, Alfonsas Rimas trims mėnesiams į Prienus, Jonas Virbalis vienieriems metams į Veisiejus, Povilas Vladas Ivanauskas šešiesiems mėnesiams į Raseinių apskritį, Dr. Pranas Die-lininkaitis šešiesiems mėnesiams į Steponas Kompaitis trims mėnesiams į priverčiavimojo darbo įstaigą. Stasys Garalis, Juozas Kriščiūnas ir Petras Gumbinas jau paleisti.

Ryšium su šio mėnesio 10 d. Vytauto Didžiojo Universitete buvusiais įvykiais. Kauno apskrities viršininkas šiomis dienomis administracinių būdu nubaudė 12 studentų: Antaną Valinčių 250 litų arba 7 paromis arešto, Vincą Bazilevičių 750 lt. arba 21 para arešto, Joną Streckį 750 lt. arba 21 para arešto, Povilą Baltinį 750 litų arba 21 para arešto, Joną Džirka 250 lt. arba 7 paromis arešto, Algirdą Perekšį 250 lt. arba 7 paromis arešto, Antaną Januškevičių 500 lt. arba 15 parų arešto, Vaclovą Mažeiką 500 lt. arba 15 parų arešto, Vilhelmą Stalionį 500 lt. arba 15 parų arešto, Augustiną Laučį 500 lt. arba 15 parų arešto, Bronislovą Stasiukaitį 250 lt. arba 7 paromis arešto ir Vytautą Paulionį—1 mėnesiu arešto.

Be to, vidaus reikalų ministeris uždarė 2 mėn. laikui į priverčiavimojo darbo stovyklą minėto sąmyšio dalyvių — studentą Petrą Kiela.

Skaitymai — Onut parūpink mano vyrui kokių skaitymų.—taria Gaurienė savo bičiulei.—Jis ryt rytą išvykta į kelionę. — Jau jis pats jais pasirūpino.— atsako jos bičiulei.—To kišenėje mačiau porą kakliukų kyšančių.

L. R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

NARYSTĖS CERTIFIKATAI

AUGUSIŲ SKYRIUS

KLASĖ A—Endowment at Age 85 yra mokama iki 85 metų. Narys sulaukęs to amžiaus savo pomirtinę pats atsiims arba bus išmokėta nario pašalpgaviam.

KLASĖ B—20 Year Payment Life. Šis sertifikatas yra išmokamas per 20 metų. Reiškia, narys mokėjęs per 20 metų nustoja mokėjęs ir jam mirus jo pašalpgavims Susi- vienymas išmokės tokią sumą ant kiek narys bus apsidraudęs.

KLASĖ C—20 Year Endowment. Nariui mokėjus per 20 metų, jei būna gyvas, apdraudus suma išmokama jam pačiam, o jei mirtų anksčiau, tai jo pašalpgaviam.

KLASĖ D—Endowment at Age 60. Nariui sulaukus 60 metų, išmokama jam pačiam arba pašalpgaviam. Šioje klasėje nariai gali įsirašyti nesenesni kai 40 metų.

Apdraudus sertifikato didumas nuo \$150.00 iki \$2,000.00. Mėnesinės mokes- tys telpančios mokesčių lentelėse yra pilnos, tai yra, ten įskaityta ir Lėšų Fondo mokes- tys.

Dabartiniai Susi vienymo narystės certi- fikatai yra su rezervais. Po trijų metų mo- kėjimo, turi vertę ir apsaugoja nario sumo- kėtus pinigus. Pavyzdin, narys būdamas 20 metų amžiaus, įsirašo Susi vienymam 20 metų Endowment, t. y. Sertifikatas išmoka- mas pačiam nariui 20 metų mokėjus. Dalei- kime, narys per tris metus moka kas mėnuo reguliariai savo dukles, bet štai kas tokio atsitiko, kad daugiau mokėti neišgali. Tuomet vistiek jo sumokėti pinigai nežūna, nes yra leista pasirinkti du būdai: a) išmokėtas sertifikatas ir b) prailgintas terminas, t. y. mėnesinių mokesčių narys nemoka, bet esti geram stovyje ir skaitomas prie apdraudus pilnateisiu nariu. Tad jeigu Klasės C—20 metų Endowment—už \$1,000.00 Sertifikatą narys mokėjęs per 5 metus sustoja mokėjęs ir pasirenka Išmokėtą Sertifikatą—Paid up Insurance, tad jo sertifikatas yra vertas \$256.00. Reiškia, jis daugiau nemoka ir po 20 metų, jeigu bus gyvas, jam pačiam bus

išmokėta \$256.00; jeigu mirtų, tai jo pašalpgaviui. Prailgintas Terminas—Extended Insurance—jis bus pilnai apdraustas per penkioliką metų be jokio mokėjimo mėnesi- nių duoklių. Jeigu tame perijode narys mirtų, tai bus išmokėta tokia suma, kokia bus pažymėta certifikate. Jeigu jis bus gyvas, tai pasibaigus 15 metų, t. y. tuo laiku, kuomet pasibaigia sertifikato terminas, nariui bus išmokėta cash \$122.00 ir tuomi tarp nario ir Susi vienymo sutartis bus pabaigta.

Kas parašyta apie Klasės C sertifikatą, tas tinka ir kitų klasių sertifikatom. Kiek- vienas iš jų po trijų metų mokėjimo turi savo vertę ir apsaugoja narį nuo spendavimo ir praradimo įmokėtų pinigų.

Įsirašęs naujas narys bile kurion Apdrau- dos skyriaus klasėn, lieka pilnateisiu nariu praėjus 30 dienų nuo jo aplikacijos užrekor- davimo Centre. Pašalpos skyriuje—po, šešių mėnesių.

JAUNAMEČIŲ SKYRIUS

Susi vienymam nariais gali būti įrašomi: Jaunamečių Skyriuje, Klasėje A, nuo 1 mė- nesio iki 15 metų; metinė mokesčiai \$2.20. Su- laukę 16 metų turi persikelti augusių sky- riun. Persikelianti augusių skyriun gauna 25 procentus iš sumokėtų pinigų apdraudus skyriun. Pomirtinė nuo \$48.00 iki \$250.00.

KLASĖ B

Klasėje B mokesčiai sulig metų. Mokama kas mėnuo. Pomirtinės \$250.00, \$500.00 ir \$1,000.00 (Žiūrėk mokesčių lentelių). Po 20 metų sertifikatas tampa išmokėtas.

PAŠALPOS SKYRIUS

Nariai gali kartu įstoti ir pašalpos sky- riun. Už \$8.00 savaitinę pašalpą mokama 25c. į mėnesį; už \$6.00—50c.; už \$9.00—75c., už \$12.00—\$1.00.

Įsirašanti nariai kartu ir pašalpon, Lėšų Fondan moka per mėnesį penkis centus ekstra.

SUSIVIENYMO REIKŠMĖ IR NAUDINGUMAS

Kiekvieną metų Susi vienymas sušelpia apie šešis tūkstančius savo narių. Vieni iš jų suseraga naturalėm ligom, kitus ištinka į- vairios sužeidimų nelaimės. Susi vienymas nešdamas materialę pagelbą ligų ir sužeidi- mų užkluptiems nariams mažina vargą, rū- pestį ir susikimtimą ne tik jų pačių, bet ir jų šeimynų. Per metus Susi vienymas išmo- ka apie 250 pomirtinių nuo 150 iki 2,000 dolerių. Tiek, mat, mūsų brolių ir seselių kiekvieną metų mirtis išskiria iš gyvųjų tar- po. Susi vienymas mažina apnašlėjusių šei-

mynų materialį skurdą, suramina našles ir našlaičius netekusius vyro arba tėvo duon- davio.

Bendrai, kiekvieną mėnesį Susi vienymas išmoka per \$20,000 savo narių šelpimui ligo- se ir sužeidimuose, taip pat mirusių narių pašalpgaviam, išmokant jiems paskirtas po- mirtines.

Per savo 51 metų gyvavimo laikotarpi Susi vienymas išmokejo virš dviejų milijonų dolerių savo narių ir pašalpgavių naudai.

Prie kiekvienos Susi vienymo kuopos rei- kia būtina pasistengti sukurti jaunamečių (vaikų) skyrių. Tokiems vaikų skyriams va- dovauja augusieji, bet jų mėnesiniai susirin- kimai laikomi atskirai ir jie pratinami prie organizacijos reikalų pažinimo. Kur sąlygos leidžia, iš jaunamečių skyriaus sukurti skau- tų skyrių.

Susi vienymo organizacijos reikalais krepikitės:

Organizatoriams už narių prirašymą bus duodamas nuosimtis:	Nuosimtis
\$2,000.00 apdraudus	\$4.00
1,000.00 "	2.00
750.00 "	1.50
500.00 "	1.00
250.00 "	.50
150.00 "	.30
Už Jaunamečius—Klasė B	
Nuosimtis	
\$1,000.00 apdraudus	\$2.00
500.00 "	1.00
250.00 "	.50
Klasėje A—bile metų	.25

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

73 E. SOUTH STREET (P. O. Box 32),

WILKES-BARRE, PA.

DEL DRAUDIMO IŠ KLAIPĖDOS KRAŠTO IŠVEŽTI ĮMONES

Klaipėdos krašto direktorija iš- leido paliepiamą, kuriuo draudži- ma iš krašto išvežti į Didž. Lie- tuvą įmones bei mašinas ir skelb- ti išpardavimus. Teisininkai aiš- kina, kad toks paliepimas yra ne- teisėtas. Lietuvos konstitucija lei- džia laisvai piliečiams keisti savo gyvenamąją vietą ir pasi- rinkti verslus. Tikta saugumo su- keičdami krašte ekonominius su- metimais ši teisė gali būti su- sunkumas.

siaurinta. Tuo tarpu direktorija savo paliepimu siekia grynai eko- nominių tikslų. Paliepimas išlei- tas tikslu sutrukdyti žydams lik- viduoti savo įmones ir persikelti į Didžiąją Lietuvą, nes dėl vo- kietininkų išsišokimų daugelis žydų apleidžia Klaipėdos kraštą, likviduodami savo įmones, atsi- imdami iš bankų indėlius ir tuo- rinti verslus. Tikta saugumo su- keičdami krašte ekonominius su- sunkumus.

NUPIGINTOS LABAI NAUDINGOS KNYGOS

"SVEIKATA LIGONIAMS." Gydy- mas visokių ligų naminiams vaistais, saknimis, žolėmis ir žievėmis. Šio- jų knygų yra 311 įvairių gydančių vais- tų vardai lietuviškai, lotyniškai ir an- gliškai. Pasiškinimai lietuviškai, kaip naudotis. Kaina \$1.00. "EILĖS IR DAINOS APIE PA- SAULINIŲ KARŲ" ir kitos gražios dainos. 96 puslapių knyga. Kaina 25c. Tas abi knygas duosiu už \$1.00. Pinigus galite siųsti popierinį dolerį paprastam laiške arba money orderiu. PAULIUS MIKALAIUSKAS, 248 W. Fourth St., So. Boston, Mass. Malonus LRKSA nari, ar pasi- steigė gauti bent vieną Susi- vienymui naują narį?

ROCHESTER, N. Y.

Naujų Metų Sutikimo Ispūdžiai

Kaip po visą pasaulį, taip ir pas mus šianakt 12 val. nakties su didžiausiu truksmu, ūžesiu, cypimu ir klykimu palydėjo 1938 m., o sutiko 1939.

Nedaug yra žmonių, kurie tokią kiekvieno žmogaus gyvenime svarbią valandėlę praleidžia rimčiau. Keista, kad ir krikščionys, o ypač katalikai, su pamėgimu prisideda prie laisvamaniško pasaulio. Kai kurios vietinės katalikiškos draugijos parengė naujų metų naktį savo naudai pasiūlymus su gėrimais. Ar negeriau būtų, kad draugijos pasilinksminimuose ne svaigalų gausumui narius vaišintų, o tam laikui pritaikintais rimtesniais dalykais, kaip paskaita ar prakalba draugijos naudai ir jaunųjų narių pamokiniui. Prastas bus mūsų vyresniųjų palikimas, jei nieko daugiau neparodysim, kaip tik stąnių tuštumą.

Belaukiant naujų 1939 m. perskaičiau "Draugo" 306 No. 4 puslapį, Phila., Pa., lietuvių kronikoje p. K. Vidikauskos aprašymą-pasikalbėjimą su vienu ukrainiečiu apie Lietuvos ir Lenkijos kariuomenių mūšį ties Giedraičiais ir kaip vienas Lietuvos karys žvalgas pavartojo nuostabią drąsą patekęs į lenkų nelaisvę. Išlupęs iš lenko kareivio rankų šautuvą nudūrė Lietuvos išgamą dvarininką Lenkijos karininką ir nuo keleto durtuvų ir kulku pats mirdamas, pakėlęs dešinę ranką aukštyn, šaukė: "Litvania, mori-"

LIETUVI-KATALIKE, SKAITYK ŠIUOS LAIKRAŠČIUS

- "AMERIKA" savaitraštis. Leidžia Lietuvių Universali Biuras, Inc., 423 Grand St., Brooklyn, N. Y. Kaina metams \$1.50.
"DRAUGAS," vienintelis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis, 2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$6.00.
"DARBININKAS," Liet. Sv. Juozapo Darbininkų Sąjungos organas, išeina du kart j savaitę, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams \$4.00, pusemetiui \$2.00.
"GARSAS," LRKSA organas, savaitraštis, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Kaina \$2.00 metams.
"LAIVAS," savaitinis Tėvų Marijonų žurnalas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$2.00.
"MOTERIS DIRVA," ALRK Moterų Sąjungos mėnesinis žurnalas, Ill. Metams \$2.00. 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
"VYTIŠ," L. Vyčių mėnesinis žurnalas, 4736 S. Wood St., Chicago, Ill. Metams \$1.80.
"LIETUVIŲ ŽINIOS," savaitraštis. Leidžia Lietuvių R. K. Literatūros Dr. J. J., Inc., 6802 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Metams \$1.50.
"STUDENTŲ ŽODIS," ALRK Studentų ir Profesionalų Sąjungos žurnalas. Jame bendradarbiauja visos geriausios Amerikos pajėgos. Metams \$2.00. Marianapolis College, Thompson, Conn.
"MUZIKOS ŽINIOS," mėnesinis muzikos žurnalas. Leidžia Vargoninkų Sąjunga. 1702 N. Walcott Ave., Chicago, Ill.

KATEKIZMAS ANGLŲ IR LIETUVIŲ KALBOSE

Farašė Kun. M. J. Duffy, vertė Kun. J. K. Miliauskas

Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis giminės kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prisineina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvūčiai. Kaina: 20c. už vieną; 15c. perkant 5 ar daugiau.

Užsisakant kreipkitės į "GARSO" ADMINISTRACIJĄ Wilkes-Barre, Pa. P. O. Box 32.

turi te salutant!!!.. (Lietuva, mirštantis tave sveikina). Reiškia, Lietuvos kariai su pasididžiavimu savo žydinčios jaunystės gyvybes dėjo, kad tėvynė būtų laisva. O dabar kai kurie aukštieji ponai, stovėdami prie valstybės vairo, lengva širdimi sėbrauja su Lenkija, uždarė VVS ir neleidžia spaudai nurodyti Lenkijos vyriausybės lietuviams daromos skriaudos.

Kilniai Pasidarbavo

Mūsų kolonijos LRKSA 103 kp. veikimas, raštininko J. Jokšo ir pirm. Zubavičiaus pastangomis, žymiai pagyvėjo. Kuopa nuo Centro turėjo paskyrimą gauti 7 naujus narius, o jie prikabino 12 naujų narių. Reiškia, tie žmonės tyliai, uoliai ir nuosirdžiai pasidarbavo tiek vietinės kuopos, tiek ir organizacijos naudai, už ką jiems priklauso nuosirdus aciu.

Ant. Ziemys

MANCHESTER, N. H.

Pagerbimo Vakariene

D. L. K. Vytauto pašalpinė vyr. dr. ja pagerbė ilgus metus energingai dirbusius dr. jai narius, būtent, D. Taparauską—ilgus metus buvusį pirmininku; V. Zaremą, einantį nutarimų raštininko pareigas ir visuomet dirbusiam dr. jos gerovei, Jurgį Masavičių—ilgametį dr. jos valdybos narį ir paskutinių laikų išdininą.

DLK Vytauto dr. ja savo globėja turi pasirinkus Dievo Motiną (Sidlavos). Gyvuoja apie 30 metų; narių turi apie 60.

Pereitą rudenį prie dr. jos įsteigė klubas su energingu pirmininku J. Sviatyku priešakyje.

Pagerbimo vakariene įvyko naujų metų lauktuviše. Pagerbtieji gavo ir dovanėlių.

Vakaras įvyko klubo svetainėje. Vedėju buvo dr. jos ir klubo pirmininkas J. Sviatykas.

Paaikškinus vakaro tikslą ir suminėjus vakarienes valgių aukotojus, vietos biznierių ir šeiminių, prasidėjo vakariene, kuri buvo tikrai karališka. Valgius pagamino dr. jos narių žmonos. Svečių buvo apie pusantro šimto. Jaunos mergaitės, tu pačių sveitingų šeiminių dukrelės, dailiai pasipuošę, mandagiai patarnavo svečiams.

Užbaigiant vakariene, pagerbtieji D. Taparauskas ir V. Zaremą tarė padėkos žodžius rengėjams, šeiminiškams už triušą ir publikai už atsilankymą, ypač dėkojo pirm. J. Sviatykui už tokią gražų vakaro sutvarkymą.

Sulaukus 12-tos, vieni kitiems linkėjo laimingų naujų metų. Garbė dr. jai, kad gerbia savo veiklius narius, kas sudaro tarpe narių tamprinius ryšius ir dirbusiems priduoja energijos tolimesnį darbuotę. Minėti asmenys taip pat yra veiklius ir kitose katalikų draugijose bei savo parapijos reikaluose.

Nuo savęs linkiu jiems geros sveikatos ir energijos toliau dirbti vietos lietuvių katalikų organizacijoje. J. V.

PHILADELPHIA, PA.

Visi Gėrisi Šv. Kazimiero Bažnyčios Gražumu

Antrą Advento savaitę šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje buvo 40 valandų atšaldai.

Žmonių lankėsi pilnai kasdien, ypatingai vakarais ir klausė pamokslų. Pirmą vakarą pamokslą sakė šv. Jurgio parapijos vikaras kun. Jurgis Degutis; antrą vakarą—iš Philadelphijos kiles kun. Simonas Mžeika, tretį vakarą kun. P. Garmus iš Easton, Pa. Kun. Garmus pasakė gražų pamokslą ir išgyrė parapijonus už aukas bažnyčios puošimui, vietos kleboną ir vikarą už veiklumą parapijos gerovei, chorą už gražų giedojimą, zakristijonų Kisielių už mandagų patarnavimą.

Beje, bažnyčią išpuošė Seserys Kazimierietės. K. Dryža

Viengėnio-Darbininko Pagerbtuvės

Vietiniame restoranų kompanijos Horn and Hardart žurnale "The Keystoner", paskiausioje laidoje—gruodžio mėnesio, pagerbtuvių skyriuje—We Honor—yra patalpintas atvaizdas ir mūšis viengėnio Antano Gudonio ir gražus apie jį, kaip tos kompanijos darbininką, aprašymas. Jisai toje kompanijoje dirba nuo 1904 metų, bei nūnai yra dar ir "formanu".

Tame pat skyriuje yra kito asmens atvaizdas gimusio Lietuvoje, tačiau, kažin ar jis yra lietuvių tautos sūnus, nes jis vadinasi Anthony Bobbs. K. V.

Sutuoktvių Sukaktis

Ką tik praskriejo 30 metų nuo to laiko, kaip viengėnis Petras Jeneliūnas susituokė su p-le Ieva Griškiute.

O pabaigoje šio mėnesio (sausio) sukaks 50 metų nuo tada, kada viengėnis Damininkas Barūnas susituokė su p-le Ieva Auzevičiute.

Petras Jeneliūnas, kaip ir Damininkas Barūnas, tarp kitko, yra ir mūsų Katalikiško Susivienymo 20-tos kuopos ilgamečiai nariai.

To dėliai ašen, rašantis tą pranešimą, sukaktių proga, pareiškiu jiems nuosirdų viešą linkėjimą—gratuliaciją! Kazys Vidikauskas Valdyba

BALTIMORE, MD.

Kun. Lietuvninko Sukakties Bankietas Gerai Pavyko

Didž. gerb. klebono kun. Juozapo Lietuvninko 45 metų sukaktuvių puota įvyko gruodžio 26, 1938, vakare.

Rengimu rūpinosi Lietuvių R. K. Susivienymo Amerikoje 13-ta kuopa. Puotos vakaras prasidėjo programa. Mokyklos vaikučiai, sėselių kazimieriečių išmokyti, pasakė sveikinimo eiles, būtent, Jonas ir Agotukė Maskevičiai ir Edvardas Būdelis, taip pat jie įteikė pluoštus gelių, kurias padovanėjo graboriūs Juozas Kašinskas, teisėjas V. Laukaitis ir LRKSA 13 kuopa.

Po to parapijos choras, vadovaujant vargoninkui p. G. Kaprišūnui, sudainavo keletą dainų. Po dainų prasidėjo vakariene. Po vakarienos pirmininkas J. Būdelis, Jr., pranešė, kad gavo telegramą nuo dr. Levicko, kuris turėjo būti vakaro vedėju, vienok negali pribūti. Tat pirmininkavo J. Būdelis, Jr., kuris savo kalboje išreiškė klebonui pasveikinimą organizacijos vardu.

Po to kalbėjo kun. L. Mendelis, kun. Dubinskas, kun. Jonas Mendelis, kun. Giedra iš Washington, D. C., ir teisėjas Laukaitis.

Po kalbų prasidėjo šokiai. Nežiūrint smarkaus lietaus ir kalėdinių naminių pasisvečiavimų, visi susirinko svečių daugiau, negu buvo tikėtasi. Už tai dėka priklauso šioms profesoriaus ir biznieriams: teisėjui Laukaitiui, p. Rokuižai, p. Kučiauskui ir p. Kašinskiui. Valgius gamino šios ponitės: Čepliš-

kienė, Pugevičienė, Akelaitienė, Kašinskienė, Kisielienė ir p-le Marijona Bruzgiūtė; šeiminių pirmininke buvo Emilija Urlakiene.

Visiems ir visoms vakaro dalyviams tariame tikrai lietuvišką aciu.

Rengimo komitetas: Mrs. E. Urlakiene, Mrs. Giedrienė, Miss Nagelytė, Mrs. Kisielienė; Gužauskas, Paškauskas, Makarauskas, Grajauskas, Stukas, Būdelis (sūnus ir tėvas).

Beje, gerb. klebonas kun. Lietuvninkas savo kalboj reišė dėkingumo visiems dalyviams ir visiems, kurie ir kurios kokiū nors būdu prisidėjo prie minėtos puotos pasekmių. Komiteto narys

CHICAGO, ILLINOIS

L. Vyčių Chicago Apskritis Choro Vakaras

Sekmadienį, sausio 29 d., L. Vyčių Chicago apskrities choras, vadovaujant muz. J. Sauriui, stovs scenoje "1939 metų įvairumai"; Lietuvių auditorijoje, 3133 So Halsted St.

Pirmą kartą scenoje pamatysite naują savos rūšies komediją, girdešite naujų dainų, matysite tautiškus šokius ir keletą vaizdų iš lietuviško gyvenimo. Netruks ir lietuvių. Visi atsilankę prisijuoks lig ašarų. Pradžia 5:00 val. vakaro.

Jau Platina Šaulių Žvaigždės Įteikimo Bankietas Bilietus

Juozui Mickeliūnui yra ruošiamas didelis Šaulių Žvaigždės įteikimo bankietas, trečiadienio vakare, vasario 1 d., Syrena's Cafe, 4070 Archer Ave.

Pagerbtuvės bus gražiausia prirengtos gražiausiam Syrena's Cafe kambari, todėl visų jau iš anksto prašom domėtis šiuo vakaru. Ieva Lukošiuė

HAZLETON, PA.

LRKSA 90-tos Kuopos Susirinkimas

Vasario 5-tą paprastoj vietoj įvyks LRKSA 90 kuopos metinis susirinkimas.

Pradžia tuoj po sumos. Turėsime išrinkti kuopos valdybą, kadangi gruodžio mėnesį reikalas nebuvo sutvarkytas. Valdyba

"PANEVŽIO" LAIVO NUOTYKIAI BALTIJOS JUROJE

Lietuvos Baltijos Lloydas neseniai Norvegijoje nupirko naują laivą Lietuvos jūros prekybos laivynui. Tai jau vienuoliktas laivas, ir pats didžiausias. Jam davė "Panevžio" vardą. Į Norvegiją nuvyko iš Klaipėdos kapitonas Marcinkus su keliais jūreiviais. Laive buvo iškilmingai pakelta Lietuvos vėliava, pasiimta kuro ir maisto atsarga, ir "Panevžys" leidosi į kelionę. Tačiau Klaipėdoje jo ilgai teko laukti.

Paaiškėjo, kad laivui teko pergyventi retų laivininkystėje ir šurpių nuotykių. Šiaurės ir Baltijos jūrose siautė gana didelės audros ir buvo apgaubęs tirštas rūkas. Laivas ilgai negalėjo įplaukti į bet kurį uostą. Galop, laivas pritrūko kuro, ir jį jūros bangos pradėjo nešti savais keliais. Pradėjo grėsti pavojus, kad "Panevžys" gali būti kur užneštas ant sėklumos ir sudaužytas. Ilgiau užtrukęs jūroje, laivas pritrūko ir maisto. Laivą įgula atsidūrė labai nejaukioje padėtyje. Laivas, laimei, turi radio siustuvą ir priimtuvą, taigi galėjo susikalbėti su uostais. Laivas per tą dieną nuolat pranešė į Klaipėdą apie savo išgyvenimus. Laivui "Kauuni", plaukiančiam iš Londono į Klaipėdą, buvo duotas priedėymas surasti "Panevžį" ir suteikti jam pagalbą.

Galop "Panevžys" surastas ir išgelbėtas.

GINČAI LIETUVOJ DĖL KALĖDŲ EGLUTĖS

Jau kelinti metai Lietuvoje prieš Kalėdas pasirodo spaudoje balsų dėl eglučių puošimo vaikams. Vieni nurodo, kad eglučių puošimo paprotys yra svetimybė, kad daug išleidžiama puošmenoms, o svarbiausia—daug kasmet išnaikinama, iškertama eglučių ir tuo kenkiama miškams. Kiti, eglutės gynėjai, sako, kad nereikia vaikūčiams atimti didžiausio Kalėdų džiaugsmo, kurį jiems teikia puošni eglutė. Tas paprotys, nors ir svetimas, yra gražus ir pas mus jau labai prigijęs; toliau, miškams nedaroma didelės žalos, nes eglutės kertamos ten, kur reikia daryti prarėtinimas, ir panašiai.

Tokiu būdu kasmet apie Kalėdas balsai už ir prieš eglutę pakyla ir nutila, o ūkininkai vežimais veža į miestus eglutes, ir joms pirkėjų netrūksta. Atrodė, kad Kalėdų eglutės puošimo paprotys Lietuvoje ne tikai nenyksta, bet dar vis tvirčiau įsigali. Dabar jau ir sodžiose daugelis ūkininkų Kalėdoms savo vaikūčiams papuošia eglutes.

KIEK YRA PASAULY ŽYDŲ

Oficialios žydų statistikos nėra, todėl negalima žinoti tikro izraelitų skaičiaus. Tik tiek galima konstatuoti, kad pastaruosius penkiasdeimt metų žydų emigracija yra labai didelė iš Europos į Jungtines Amerikos Valstybes. Pagal atskirų valstybių oficialias statistikas, žydų pasaulyje yra apie 17 milijonų, kas sudaro 0,8 proc. visų žemės gyventojų; 10 milijonų gyvena Europoje, 5 mil. Amerikoje, 1 mil. Azijoje, 670,000 Afrikoje ir apie 30,000 Okeanijoje. Palestinoje žydų tėra 410,000. Lietuvoje žydų yra apie 154,321.

Prieš 50 metų žydų pasiskirstymas pasaulyje buvo toks: Europoje 88,4 proc., Amerikoje 3,3 proc., Azijoje 4,5 proc., Afrikoje 3,6 proc., Okeanijoje 3,0 proc. Dabar Europoje žydai sudaro 1,95 procentus visų europiečių gyventojų skaičiaus. Kitose pasaulio dalyse žydai sudaro labai menką procentą viso gyventojų skaičiaus: Azijoje 0,8 procentus, Afrikoje 0,44 proc., Australijoje 0,28 procentus.

Tankiausiai žydų apgyventas rajonas Europoje yra nuo Baltijos jūros iki Juodųjų jūrų, ketvirtajame tarp Leningrado, Rygos, Vienos ir Rostovo prie Dono, gyvena per 8 milijonus žydų. Kitaip sakant, pusė viso pasaulio žydų.

TELŠIŲ SAVIVALDYBĖS DVIDEŠIMTMETIS

Telšių miesto savivaldybė paminėjo dvidešimt metų sukaktį nuo savo įsikūrimo. Savivaldybė gavo daug sveikinimo telegramų ir laiškų. Iškilmingame posėdyje burmistras Mylimas padarė platų pranešimą apie savivaldybės darbus.

Dabar miestas turi apie 10,000 gyventojų ir užima 850 hektarų plotą. Miesto biudžetas iš 57,000 litų 1922 metais dabar yra išaugęs iki 310,000 litų. Miesto statyba ir judėjimas ypač pagyvėjo, kai vyriausybė nutiesė pro Telšius geležinkelį; tas geležinkelis eina nuo Šiaulių, pro Telšius, Plungę ir Kretingą, iki Klaipėdos. Šiuo metu Telšiuose vyksta stambi privati statyba; žemės sklypai pabrangę. Savivaldybė turi elektros stotį, aprūpintas mokyklomis miestas nuolat auga tvarkosi, grožėja.

Vyriškas Jautrumas

— Gėdinkis, kūmai, tavo senė negalauja, guli, galima sakyti, mirties patale, o tu čia, smuklėje, girksioji. — Juk aš geru už jos sveikatą!

"GARSO" KATALOGAS

MALDAKNYGĖS

Table with 2 columns: Book title and price. Includes DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ, ANIOLAS SARGAS, MALDŲ VAINIKELIS, etc.

LRKSA NARIŲ ŽENKLELIAI

Table with 2 columns: Item name and price. Includes MOTERISKI, VYRISKI, MONOLOGAI, etc.

DRAMOS IR KOMEDIJOS

Table with 2 columns: Play title and price. Includes TEODOLINDA, ERŠKĖČIŲ TAKŪ, RYTŲ SVĖČIAS, etc.

IVAIROS KNYGOS

Large table with 2 columns: Book title and price. Includes TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAISKINIMAS, KATALIKŲ BAŽNYČIOS ISTORIJA, MŪSŲ DIRVA, etc.

MUZIKA

Table with 2 columns: Music title and price. Includes LIETUVOS HIMNAS, ADVENTO IR KALĖDŲ GIESMĖS.

VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATŪRA

Table with 2 columns: Book title and price. Includes KATEKIZMAS, VAIKŲ ŽVAIGZDUTĖ, TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAISKINIMAS, etc.

PASTABA: LRKSA nariai, kurie priklauso šeimynoms, kurių kiti nariai gauna organą, gali pasirinkti sau knygų iš šio katalogo nurodytomis kainomis. Knygas, skelbiamas atskirai, galima gauti tik už pinigų (cash), dėl to, tokių knygų vieton organo nereikalaukite.

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

NAUJOVIŠKIAUSIA LIETUVOS PRIEGLAUDA

E. vysk. Teofilus Matulionis. Prieglaudos statymui iki šiol išleista beveik 300,000 litų, bet užbaigus dar neįrengtą ketvirtą aukštą su visu inventorium atseis arti 450,000 litų. Prieglaudos pastatymu rūpinasi didelis vargšų draugjas kun. S. Morkūnas. Prieglaudos rūmus pašventino J.

THE GIRLS

By EVE A. LUKAS

IŠ MŪSŲ ALBUMO

BRONĖ VENCEVIČIŪTĖ (BRUNDZIENĖ)

Daug kas svetimačių yra pastebėję, kad lietuviai tauta yra labai kukli. Jei ji tai pažiūrėsime arčiau, tą kiekvienas pastebės.

Toks reiškinys labai daug kludina mūsų veikime, nes žmonės slepią savo veikimą praecityje, dažnai dėl jaunesniųjų narių, ar pažįstamųjų nežinojimo, neguana viešose darbuose tinkamo autoriteto.

Pirmieji veikėjai, kurie veikė išimtinai idėjos tikslais, nesitikėdami už tai jokios platesnės padėkos, ypatingai mūsų išėjimoje, yra pageidautini ir begalo brangintini. Jie savo patyrimais, sugebėjimais ir ilgamete praktika teigiamai veikia pradedančius veikti. Iš praecitųjų darbų mes mokinamės. Todėl mes į tokius asmenis turime, nieko nelaukdami, kai tik progą pasitaiko, atkreipti ypatingą dėmesį, kad paskatintume juos dar daugiau veikti, bet nesišalinti nuo viešojo veikimo.

Šiame rašinyje ir noriu pakalbėti apie tokį kuklų veikėją, bet jau daug metų veikiantį — apie Bronę Vencevičiūtę-Brundzienę.

Ji atvyko su tėveliais į šį kraštą 1913 m. mažą mergaitė. Iš prigimties būdama linkusi prie veikimo, dar tik į mokyklos suolą atsisėdusi, pradeda dalyvauti mažųjų chore. Nuo čia ji savo veikimą pradeda skleisti visomis kryptimis. Tai deklamuoja, tai solė ar duetuose pasirodo vakaruose. 1918 m. prisirašo prie Vyčių 49 kuopos ir 1919-1925 m. buvo tos kuopos sekretorė ir korespondentė. 1931 m. vėl išrenkama sekretore. Tame laikotarpyje ją randame chore, parengimuose, vaidinant, solo dainuojant, spaudoje aprašinėjant kolonijos veikimą, tai veikalus režisuojant.

1926 m. išteka už muziko J. Brundzos.

Turėjo didelį norą solo dainuoti, o pastebėjusi stoką pasirengimo, nuo 1928-1932 lavinasi dainavime pas N. Aslanovą, žinomą rusų pedagogą ir solistą. Nuo 1932 m. perėjo į School of Musicianship for Singers, New York, kurią vadovavo A. Ziegler. Išsikėlus šiai mokyklai į Kanadą, perėjo pas Aleksander Zlatoff Mirsky. Tokiu būdu rimtai studijuoja muziką ir tešia vienur kitur lietuviškos dainos parodymus svetimačių tarpe. Paž., 1933 m. dalyvauja Astor viešbuty tarptautiniam parengime, kurį buvo surengusi švedų meno, muzikos ir literatūros draugija. Jos paveikslas su kitų tautų kostiumuotomis dainininkėmis buvo patalpintas po visą didžiąją Amerikos spaudą. 1932 m. The Folk Festival Council of New York—ji dalyvauja keletą kartų tai su dainomis, tai su šokiais, tai su paskaitėlėmis apie lietuvių ir jų kultūrą svetimačių susirinkimuose ir sąvybės vakarėliuose.

Taip ji beveikia, visai nesigarsindama, ir dabar, tik daugiau svetimačių tarpe. To dėka yra sudariusi svetimačių tarpe daug rimtų pažinčių aukštesnės inteligentijos tarpe ir visuomet garbingai atstovauja lietuvių dainomis, kiekviena progą pasipuodama lietuvišku rūbu.

Kuomet šv. Jurgio parapijoje suorganizuota Vaikelio Jėzaus draugija, ji išrenkama pirmininke, kur sekmingai ją vadovauja. 1934 m. šv. Jurgio parapijos jaunųjų choras stato veikalą "Venite Adoramus", kuriame dalyvauja virš 100 jaunųjų; ji tą veikalą pati režisuoja pagamina

vaidintojams rūbus ir visa tai, kas reikalinga veikalo pastatymui. Vėliau taip pat režisuoja veikalą "Piloto Duktė" ir pati ima jame svarbią rolę. Per daug metų dalyvauja visoje eilėje koncertų, parengimų, teatralinių pastatymų. Prieš 10 m. Brooklyne nebuvo didesnio veikimo, kur jaunutė Bronė, vienu ar kitokiu būdu, nebūtų dalyvavusi. Katalikiškasis jaunimas gerai ją žinojo tuolaik ir garbingai vertina dabar. Jos buvo pilna visur ir visur nuo širdies veikdavo.

P. Bielskio laikuose tarnavo Lietuvos konsulate. Ten gavo progos arčiau susipažinti su Lietuvos reikalais, lietuvių kalba ir literatūra. Tas jos gyvenime padarė gilių palikimą, nes ji iš įsitikinimo liko karšta lietuvių patriote ir su dideliu pamėgimu, kiek leidžia aplinkybės, dalyvauja lietuvių spaudoje korespondencijomis, recenzijomis ir šiaip rašiniais, retkarčiais ir svetimačių spaudoje.

Bronė Vencevičiūtė-Brundzienė yra graži asmenybė ir gera patarėja Amerikos lietuviams.

Jož.

PAŽINKIME MŪSŲ LIETUVAITES VEIKĖJAS

Waterbury, Conn. — Marcelė Andrikytė—šv. Juozapo parapijos Vyčių choro uoli narė, pasižymėjusi solistė, talentinga scenos vaidintoja, gabi ("Lyra" bei "A Chorine") korespondentė. P-lė Andrikytė mokslą baigė šv. Dvasios akademijoje ir yra tikrai inteligentiško, malonaus bei švelnaus būdo asmenybė.

Ona Girdžiūskaitė — LRKSA 11 kp. fin. rašt.; Ona Bogušytė—prot. rašt.

Valerija Jakštaitė — Studentų ir Profesionalų raštininkė; Aldona Bukauskaitė — izdo globėja, mokytoja p-lė H. Stulginskaitė—garbės pirmininkė.

Sausio 8 d. šv. Juozapo parapijos svetainėje įvyko artistės Jorės Žukauskaitės koncertas. Gražiai pavyko.

Newark, N. J.—Pranė Bernotaitė, L. Vyčių 29 kp. prot. rašt.; Julė Biekšaitė—fin. rašt.; Hilda Karčiauskaitė—tvarkdarė; Eugenija Verbaite — korespondentė; Anita Karčiauskaitė—izdo globėja.

Lawrence, Mass. — Julijona Andriūškevičiūtė — šv. Pranciškaus parapijos choro raštininkė.

Worcester, Mass. — Felicija Zakaraitė—Aušros Vartų parapijos Sodalijacijos pirmininkė.

Brockton, Mass. — Agnes Masidlauskaitė—studentė Monticello kolegijoj Godfrey, III.

NAUJA ĮDOMI KNYGA

KRIKŠČIONIŲ SENOVĖ

Parašė KUN. A. SIMAITIS

Šioje knygoje telpa pirmųjų krikščionystės paminklų, kankinių, katakombų aprašymai, sakramentų išaiškinimai ir kitos katalikui įdomios ir naudingos žinios.

Knyga turi Telšių vyskupijos aprobatą ir gražią J. E. Vyskupo J. Staugaičio įvadą.

263 Puslapiai. Kaina 1 Doleris

Reikalaukite: "GARSŌ" ADMINISTRACIJA P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

THE MEMEL SITUATION

Recently I had the pleasure to meet a former member of the German Reichstag with whom I discussed the Memel situation.

I asked this gentleman if it was true that there was a large Lithuanian element in East Prussia. He admitted to me that there was a large mixed element of Lithuanians and Slavs in that particular part of Germany and also believed the same was true in the Klaipėda section. Of course, he said the culture of these people, by necessity, has been Germanic through generations.

The point that I wish to bring out, therefore, is that the people of Klaipėda (formerly known as Helzenhafen and Memel) section are not truly German but merely Germanic in culture. Neither can they be classed as Germans from the standpoint of Hitler's racial theories.

That being the case, it should be the purpose of the Kaunas Government to awaken the Lithuanianism of these people. This can be done through good will, understanding, and frank and open discussion of the problems involved. Of course, when you have some fanatics and spineless puppets who endeavor to stir up dissensions and trouble in the Klaipėda section, naturally, this is none too easy. After all, the paramount issue is the unity of the State and not what this or that individual advocates.

Despite the insidious propaganda of the Nazi press against the Lithuanian Nation, Germany knows full well that she has no valid claims to the Klaipėda section.

Strictly speaking, Klaipėda is

an integral part and an economic unit of Lithuania and the port of the same name is not of great significance to Germany. Besides, Germany knows that if she alienates the Lithuanians, her relationship with the other Baltic and Scandinavian countries would also be weakened.

Proper solution of the problem, if Germany wants to make it a problem, is up to her, not Lithuania. Will Germany be willing, therefore, to sign non-aggression treaty with Lithuania guaranteeing Lithuania full rights to the Memel section in conformity with the assurances that Hitler gave to Chamberlain in Munich that Lithuania's claims to Klaipėda will be respected? Is Germany willing to demonstrate to the world in unmistakable terms through its fuhrer and oracle her sincerity to live in peace and harmony with her smaller neighbors as free and independent equals?

On the other hand there is a need for our Lithuanian statesmen and politicians to prove their real worth in these crises and live up to the best traditions of the ship of state when the sailing is difficult as real men who are unafraid and have the courage to go forward and accomplish things under the most adverse conditions.

In conclusion, I wish to submit this slogan: United Lithuania without entangling alliances with Germany, Poland, or Russia but in collaboration with her sister Baltic Republic—Latvia, Estonia, and Finland and also with the Scandinavian countries for peace, security and progress.

L. J. Esunas

THE LITHUANIAN BALLTOSSERS

By SAL G. BEKAMPAS

As we go into the new year, we take time out to add our share of fuel to the "Hot Stove League" comment and we hope those baseball purists won't mind our drawing attention to "who's who" in the trade-mark of the national pastime, chiefly among those Lithuanian balltossers who have so successfully carved a niche in base-ball. With spring training soon approaching when those major leaguers will be trekking down South with their equipment taken out of moth-balls, we give you fans some of the stellar Lithuanian performers who are "up" there and we are proud to relate some of their early experiences and beginnings. Vito Tamulis, pitcher, bats and throws left handed. Born in Cambridge, Mass., July 11, 1911. He is 5'9 1/2" tall and weighs 190 pounds. Signed with New York A. L. 1930. Released to Chambersburg in 1930, Albany, Scranton, Cumberland and back to Albany in 1931. Albany, Newark, Albany,

Binghamton and back to Newark in 1932. Newark, Albany, Newark and then sold to New York A. L. in 1933. New York, Newark, and back to New York in 1934, New York A. L. in 1935. Newark and New York in 1936. New York, Newark and St. Louis A. L. in 1937. St. Louis and Brooklyn in 1938.

Joe Krakauskas, pitcher, bats and throws left handed. He was born in Montreal, Quebec, Canada in March 28, 1917. He is 6'1" in height and weighs 205 pounds. He lives at 467 John St., N., Hamilton, Ontario, Canada. He started with Albany in 1935. Albany, New York, Brockville, Albany, Trenton and Washington in 1936. Washington, Trenton left handed. Born in Cambridge, Mass., July 11, 1911. He is 5'9 1/2" tall and weighs 190 pounds. Signed with New York A. L. 1930. Released to Chambersburg in 1930, Albany, Scranton, Cumberland and back to Albany in 1931. Albany, Newark, Albany,

Alexander Mustaikas, outfielder, bats and throws right handed. He was born in Boston, Mass., March 26, 1912. He is "6'3 1/2" in height and weighs 180. He lives at 2308 Wyandotte, Hamtramck, Mich. He started with Tyler in 1934. Little Rock and Boston A. L. in 1935. Boston Americans and Little Rock in 1936. Little Rock, Boston, Hazleton and Minneapolis in 1937. Minneapolis and Hazleton in 1938.

Peter Ernest Naktensis, pitcher, bats and throws left handed. He was born in 1915. He is 6'1" tall and weighs 195 pounds. He lives in Hartford, Conn. He attended Duke University. Signed with Philadelphia A. L. in 1936. Binghamton and Albany in 1937, Albany in 1938.

And we must not overlook some of local boys who are journeying away for a fling in faster company. There is Eddie (Cole) Kisloski, of Georgetown who is back with St. Louis Browns and Eddie, if our New Year predictions come up to expectations, is in for a good season. If (that big word seems to be in the way)

Stanley Chetaitis of Hanover, shows the necessary qualities in Spring work-outs and we hope he does, well then count on Stanley to be a battery mate for Cole as Chetaitis is signed up with St. Louis. Oh yes, big husky, Anthony (Ton) Gudaitas, of Wilkes-Barre, will get his polishing up to make the grade with Rochester of the International League. Joey Gillis, of Sugar Notch is still another Lithuanian youth who is anxious to stick with Portsmouth in the Mid-Atlantic loop.

So, there will not be many months before we will again hear the shouts of "play-ball" and yours truly, just like a great multitude of fans will be choosing the favorites and let us all pull hard to wish those Lithuanian ball-tossers the best of luck during the coming base-ball campaign.

SPORTS

JOE KRAKAUSKAS HAD A FINE RECORD 1938 SEASON

Krakauskas pitching for the Washington Senators in the American League turned up with the third best earned-run average and has more speed than any left-hander in the league.

He struck out 104 batters last year in 121 innings, this is almost one an inning.

While compiling an earned run average of 3.07 which was topped only by Lefty Grove and Ivy Andrews, Krakauskas walked 88 men, made four wild pitches and hit three batters.

This record has carried for him a raise in salary and he is considered the teams best pitcher.

SIMON PAUXTIS NAME P. M. C. GRID MENTOR

Simon F. Pautis, Philadelphia attorney, and former University of Pennsylvania and Dickson College coach, was appointed head football coach of Pennsylvania Military College.

He coached at P. M. C. from 1909 to 1923.

Si, as he is better known, was born in Edwardsville, Pa., and is a brother of the Rev. P. B. Pautis of Forest City, Pa.

ACTIVITIES OF KNIGHTS OF LITHUANIA

Newark, N. J.—After a two week interruption, caused by the Holiday Season, Newark Council 29, Knights of Lithuania, resumed their bowling activities in the New York and New Jersey Knights of Lithuania Bowling League. Team No. 1 of Harrison-Kearny, N. J., Council 90, was met at Newark, and defeated Newark, two games out of three.

On January 15th, Newark will travel to Linden, N. J., where they will encounter the Linden Greens of Linden Council 113, in a district bowling league match. F. V.

JONAS VIRBALIS MIRĖ NUO NUODŲ

Sausio 5-tą, Scrantone, Ad-Lin Buildinge, atrado mirusį nuodu Joną Virbalį, 50 m., gyv. 423 East Main St., Plymouth.

Virbalis sausio 4-tą kai kam pasiskundęs, kad per klaidą paėmęs nuodu, po to įsėmęs pieno ir kitokių antidotų.

Virbalis paliko žmoną ir sūnų Joną, steito kolegijos studentą. Palaidotas Muhlenburg kapuose.

Kauno burmistras Ant. Merkys lankėsi Varšuvoje, reviziuodamas Varšuvos burmistą, kuris perėitą vasarą lankėsi Kaune. Burmistras Merkys Lenkijoje buvo labai šiltai priimtas.

Nuo gruodžio mėn. 15 dienos sustabdytas laivų plaukiojimas Nemunu. Iki tos dienos nebuvo šalčių ir Nemunas dar neužšalęs.

WEST SIDE BANK SCRANTON, PA.

STATEMENT OF CONDITION December 31, 1938

RESOURCES		LIABILITIES	
Cash on Hand and in Banks	\$ 304,844.33	Capital	\$ 250,000.00
U. S. Government Bonds	1,232,011.76	Surplus	300,000.00
Bonds	451,590.12	Undivided Profits	129,550.16
Federal H. A. Insured	584,575.14	Reserves	127,550.00
Mortgages	1,080,210.24	Bills Payable	None
Loans and Discounts	3,710.00	Dividend Payable Jan. 3, 1939	10,000.00
Stocks	84,000.00	Reserved for Federal Taxes	123.55
Bank Building	15,125.00	Demand Deposits	394,211.26
Other Real Estate	5,543.00	Time Deposits	2,550,414.62
Furniture and Fixtures	None		
Overdrafts	None		
Total	\$3,761,609.59	Total	\$3,761,609.59

2% INTEREST PAID ON SAVINGS ACCOUNTS

WILLARD MATTHEWS, President CHRIS. C. GARDIER, Cashier
EDGAR A. JONES, Vice-President W. F. KEEGAN, Assistant Cashier
Member of the Federal Deposit Insurance Corporation

LEGAL NOTICE

Estates to be audited in the Orphan's Court of Luzerne County, notice is hereby given that Accounts have been filed and confirmed absolutely by the Orphans' Court in the following estates:

MONDAY, JANUARY 9, 1939

Alex Treible, Markle Bank and Trust Co., Exet; Horace G. Wolfe, Wyoming National Bank of Wilkes-Barre, Exet; Joel Rozelle, H. J. Richards and Wyo. Natl. Bk., Trustee; Eudora P. Young, I. S. Van Scoy and Wyoming Natl. Bk., Exets; Eliza J. Glabby, John O'Donnell, Exet; Jane A. Shoemaker, L. B. Jones, Jane N. Zerby and Esther N. Triest, Exets; Mary B. Laning, John Laning, Exet; Elwood P. Snyder, Clarence W. Miller, Exet.

TUESDAY, JANUARY 10, 1939

Mary Hennigan, Thomas A. Grace, Exet; Mary Lewis, Rev. Hugh W. Griffith, Exet; John Q. Adams, Clarence M. Adams, and Harvey Adams, Exets; John M. Miner, Union Sav. Bk. and Tr. Co., Exet; Cora R. Seymour, Harry W. Seymour, Exet; Albert Lewis, Lilly L. Senef, Admr; Samuel Frankel, Lena Frankel, Admr; Joseph Badzik (Vavra), 1st Natl. Bk., Plymouth, Pa., Admr; George L. Darte, Alfred De Marson Darte, Anc. Admr.

WEDNESDAY, JANUARY 11, 1939

Hiram B. Winters, Clarence W. Heitsman, Admr; Frances Rominski, Anthony Kapuscinski, Exet; B. H. Anderson, Arrilla Z. White, Exet; Mary E. Pickett, Earl Pickett, Exet; Charles M. Peck, Elliot Smith, Admr; E. M. Ellsworth, Dr. E. M. Ellsworth, Coray B. Ransom and George M. Huey, Exets; Adam Horoszko, Joseph Horoszko, Exets; Della K. Reilly, Miners Natl. Bk. of W.-B., Exets; John Molinski, Miners Natl. Bk. of W.-B., Gdn.

The accounts enumerated and designated in the above list will be audited by the Orphans' Court Room during session of court on the day and date set, at which time all persons interested shall attend. If they see fit, and present their claims against such estate, or forever thereafter be debarred from coming in upon said fund.

JOSEPH MORRIS, Register of Wills and Clerk of the Orphans' Court

NOTICE

Appraisements in the following estates have been approved nisi by the Orphans' Court of Luzerne County and unless exceptions are filed will be presented for final approval on Monday, January 9, 1939 at 10:00 o'clock A. M.

Anna D. Williams
JOSEPH MORRIS, Register of Wills and Clerk of the Orphans' Court

LEGAL NOTICE

AN ORDINANCE REVISING ORDINANCE OF THE BOROUGH OF EDWARDSVILLE FIXING AND PROVIDING FOR THE COLLECTION OF AN ANNUAL LICENSE FEE AS PASSED ON THE 21st DAY OF MARCH, A. D. 1938.

WHEREAS, after further consideration and study of the provisions of an Ordinance of the Borough of Edwardsville passed the 21st day of March, A. D. 1938, it has been determined that certain sections thereof should be amended.

NOW, THEREFORE, Be it and it is hereby ordained and enacted by the Burgess and Town Council of the Borough of Edwardsville, and it is hereby ordained and enacted by authority of the same as follows:

Section I A is amended to read as follows: "For each pole TWENTY-FIVE CENTS (25c.); for each mile or part thereof of cable, etc., ONE DOLLAR (\$1.00)."

Section I B is amended to read as follows: "For each pole TWENTY-FIVE CENTS (25c.) and FIFTY CENTS (50c.) for each mile or part thereof of suspended wire."

Section XIV A is amended to read as follows: "For each tank or container having a capacity of 100,000 gallons, or more, FIFTY DOLLARS (\$50.) per year."

Section XIV A is amended further to read as follows: "For each tank or container having a capacity of less than 100,000 gallons but more than 20,000 gallons, TWENTY-FIVE DOLLARS (\$25.00) per year."

Section XIV B is amended to read as follows: "For each tank or container having a capacity of 20,000 gallons or less, but more than 10,000 gallons, TEN DOLLARS (\$10.00) per year."

Section XIV C is amended to read as follows: "For each tank or container having a capacity of 10,000 gallons or less, FIVE DOLLARS (\$5.00) per year."

That all Ordinances or parts of Ordinances heretofore passed conflicting with the provisions of this Ordinance be and the same are hereby repealed. Passed and enacted at a regular meeting of the Town Council of the Borough of Edwardsville held the 19th day of December, 1938.

BOROUGH OF EDWARDSVILLE
By, PETER SOBERS, President—Town Council
ATTEST: THOMAS McDONOUGH, Secretary—Town Council
Approved by, NORMAN JAMES, Burgess

Section I B is amended to read as follows:

Section XIV A is amended to read as follows:

Section XIV A is amended further to read as follows:

Section XIV B is amended to read as follows:

Section XIV C is amended to read as follows:

Section XIV D is amended to read as follows:

Section XIV E is amended to read as follows:

Section XIV F is amended to read as follows:

Section XIV G is amended to read as follows:

Section XIV H is amended to read as follows:

Section XIV I is amended to read as follows:

Section XIV J is amended to read as follows:

Section XIV K is amended to read as follows:

Section XIV L is amended to read as follows:

Section XIV M is amended to read as follows:

Section XIV N is amended to read as follows:

Section XIV O is amended to read as follows:

Section XIV P is amended to read as follows:

Section XIV Q is amended to read as follows:

Section XIV R is amended to read as follows:

Section XIV S is amended to read as follows:

Section XIV T is amended to read as follows:

Section XIV U is amended to read as follows:

Section XIV V is amended to read as follows:

Section XIV W is amended to read as follows:

Section XIV X is amended to read as follows:

Section XIV Y is amended to read as follows:

Section XIV Z is amended to read as follows:

NIEKUOMET MANE DAR TAIP NEKANKINO PERŠALIMAS KRUTINĖJE. MANO KRUTINĖS MUSKULUS TAIP SKAUDA, KAD NEGALIU GAUTI NĖ MINUTEI PALENGVINIMO.

AŠ ŽINAU KO JUMS REIKIA PALENGVINIMU TU MUSKULŲ SKAUDEJIMO. PAIN-EXPELLERIS! GERAI IŠSITRINKITE ŠIUO LINIMENTU IR NUSITĖBĖSITE KAIP ŪMAI SKAUSMAS PALENGVĖS.

Naudojamas visame pasaulyje nuo 1867 metu

VIETINĖS ŽINIOS

SVARBUS SUSIRINKIMAS

Percitą sekmadienį, sausio 8-tą, 3 val. po pietų Susivienymo palatose įvyko svarbus LRKSA 4-tos apskrities valdybos ir Susivienymo Pildomojo Komiteto narių susirinkimas.

Dalyvavo apskrities pirmininkas P. Jurevičius, vice pirmin. V. Leliokas, sekr. J. Českys, išdin. P. Stravinskas, išdo globėjas J. Batvinskas, koresp. redaktorius M. Zujus; Susiv. Vice Prezid. J. Karašauskas, Sekr. V. T. Kvetkauskas ir Išdininkas J. Joneika.

Pirmsėdžiauja Pr. Jurevičius, raštvėdžiauja J. Českys.

Apskrities vajuos dovanų paskirstymas. Prisilaikant originalio apskrities kuopų atstovų nutarimo, dovanos paskirstomos taip: 17 kp. gavo 1-mą dovaną—20 dolerių; 11 kp.—15 dol., 7 kp.—7 dol., 194 kp.—5 dol., 183 kp.—5 dol., 46 kp.—4 dol., 155 kp.—4 dol., 57 kp.—4 dol., 209 kp.—\$2.50, 233 kp.—\$2.50; viso \$69.00. Čekius nutarta išrašyti kuopų vardus.

Radio programa. Įvyks laike Pildomojo Komiteto susirinkimo—vasario mėnesį. Programa iš dainų, muzikos ir kalbų. Radio programos reikalais rūpintis pavesta V. T. Kvetkauskui ir M. Zujui.

Susiv. Prez. P. Karašauskas pranešė, kad 11-ji kuopa savo susirinkime nutarė prisidėti prie 4-tos apskrities.

Sveikinimą gubernatoriui Arthur H. James, kurį nutarė pasiųsti apskrities kuopų atstovų susirinkimas, asmeniai, išteikti igalioti pirm. P. Jurevičius ir Susivienymo Sekretorius, kurie pasikvies numatytus asmenis.

Sveikinimo laiškas labai artistškai paruoštas. Jo turinys yra toks:

THE HON. ARTHUR H. JAMES
Governor-Elect
Commonwealth of Pennsylvania
Dear Governor James:
Fifty-one Delegates from the 4th Penna. District of the Lithuanian Roman Catholic Alliance, comprised of 29 Lodges with 6000 members in Wyoming Valley, assembled at Pittston, Pa., in quarterly convention at St. Casimir's Hall, January 1, 1939, welcome this opportunity and honored privilege to convey their sincere congratulations and best wishes to you, Hon. Arthur H. James, on your induction by the overwhelming will of the citizenry of our great Commonwealth to the exalted and highest office, the Governorship of the State of Pennsylvania.

We are proud to have one of our own community's noble citizens in the anthracite coal field devoted to such a high position and have every confidence in your ability, integrity, loyalty to the cause of clean and upright government, and faithfulness to the best interests of the State.

By reasons of your intimate associations with the working class and clear understanding of their needs, we feel that the coal industry under your guidance and welfare will show marked business improvement.

TIK KELI DOLERIAI
Į MĖNESĮ
SIDING AND ROOFING
SLATE REPAIR
Už pataisymus priimsim mažus mėnesinius išsimokėjimus.
PHA paskolos dėl sienų, stogų ir įvairių namo pataisymų.
Pašaukiet, o mes suteiksim jums veltui Flintkote Roofing and Siding apkaivimą.
BARNEY ŠUPŠINSKAS
38 Woodberry St., Lee Park, Wilkes-Barre. Phone 2-2949

ANGLIŠKAI LIETUVIŠKAS ŽODYNELIS
Surinkti visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus lengvai galima angliškai susikalbėti.
Žodynelis turi arti pustrčio šimto puslapių, pailgo formato, parankus nešiotis kišeniui ir kiekvienam reikale naudotis.
Kaina 1 Doleris
"GARSAS," P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

METINĖ MOTERŲ KLUBO FORMALI VAKARIENĖ IR ŠOKIS

9-ta metinė Wyoming Klono Lietuvių Moterų Klubo formali vakarienė ir šokis (Formal Dinner-Dance) bus pirmadienį, sausio 23-čią, Hotel Sterling, Wilkes-Barre.

Vakarienės pradžia 8:30 vakaro, šokių 9:30. Gros Donlins Pennsylvania.

Rengėjų komiteto pirmsėdės Mrs. G. J. Dailyda ir Mrs. S. B. Elko; padėjėjos Miss M. Baldauskai, Mrs. A. Goditus, Miss H. Nevilis, Mrs. D. Leškauskas, Mrs. J. Venslauskas, Miss A. Marcelonis, Miss M. Remas, Mrs. F. Butkauskas, Miss I. Baldauskai, Miss S. Matuza, Mrs. P. Brussock, Mrs. A. Washesky, Miss O. Mercinavage, Miss L. Adgus, Miss H. Spudis ir Miss M. Berulis.

Ižanga porai \$4.00, vienam asmeniui \$2.00.

Rezervacijų reikale kreipkitės: Mrs. G. J. Dailyda, tel. 1467 Pittston; Mrs. S. B. Elkos, tel. 72454 Kingston; Mrs. D. Leškauskas, tel. 91413 Plymouth, ir Tabero. Sliūbą emė airių bažnyčioje, nes lietuvių bažnyčių tada dar nebuvo.

Netrukus persikėlė į Stockport, N. Y., ir ten gyveno iki savo mirties.

Velionė yra viena iš pirmųjų Lietuvos atviečių šioje šalyje.

Liūdesy paliko dukterį Oną ir daug giminių, tarp kurių yra L. R. K. Š. A. Sekretorius V. T. Kvetkauskas — velionė buvo jo motinos teta.

Išsėkis Viešpaties ramybė!

OSTERHOUT KNYGYNŲ 50 METŲ SUKAKTIS
Sausio 29-tą sueis lygiai 50 metų nuo Osterhout knygyno (The Osterhout Free Library of Wilkes-Barre) įsteigimo.

Minėtas knygnas atidarytas sausio 29, 1889 m. Jį įsteigė Isaac Osterhout, kuris paliko savo turta "įsteigimui ir užlaikymui laisvo knygyno Wilkes-Barre mieste."

Osterhout knygnas yra pirmasis laisvai prieinamas knygnas šiaurinėje Pensilvanijoje.

Ta proga verta pažymėti, kad Osterhout knygyne šale angliškų knygų randasi įvairių kalbų rinkinių veikalų, neišskiriant nei lietuvių. Vienok lietuviškų knygų kokybė yra nekokia. Daugumoje seni leidiniai išleisti sena netaisyklinga kalba. Knygnas mielu noru priimtų naujesnių laidų knygas, kuriomis galėtų naudotis visos apielinkės skaitančioji publika.

POPULIARIUS GRABORIUS LEONAS J. SINKEVICIUS

Leo J. Sinkevičius, populiarus Sugar Notch graborius, viena savaitę turėjo ketverias laidotuves iš skirtingų miestų.

Percitą savaitę jis palaidojo Steve Levandowski iš Sugar Notch; Antaną Daukšį iš Lynwood, Elena Urbanavičienę iš Luzerne ir Elžbietą Ilgūnaitienę iš Ashley.

Gruodžio mėnesį, 22-ą dieną, graborius Sinkevičius palaidojo jo dėdę Antaną Sinkevičių.

Jis mieliai patarnauja visu Wyoming Klono parapijų žmonėms, už tai pas jį ir kreipiasi. S. G. B.

Sausio 10-tą lankėsi iš Hazleton, Pa., 90 kp. pirmininkas Petras Stasiukonis, rašt. Petras Navickas, padėjėjas Juozas Šilalė.

PITTSTONO ŠVENTO KAZIMIERO PARAPIJOS CHORAS RENGIA DIDELĮ KONCERTĄ

SOLISTĖ FILOMENA GALINIENĖ iš Scrantų, gerai žinoma dainininkė, dalyvavo Pittstono šv. Kazimiero parapijos choro koncerto programoje, ketvirtadienį, vasario 2, Lietuvių Piliiečių Klubo svetainėje—Casino Ballroom.

MUZIKANTŲ GRUPĖ—"HARMONY TRIO" dalyvavo Pittstono šv. Kazimiero parapijos choro koncerte, ketvirtadienį, vasario 2-ą, Liet. Piliiečių Klubo svetainėje—Casino Ballroom. Grupę sudaro smuikininkas M. Mačiūta, armonistė Olga Mačiūtaite ir gitaristas A. Rutkevičius.

Ižengus į naujus, 1939 metus, vainikavimui to muzikaliai parenvėtinis šv. Kazimiero parapijos choras gamina naujus veikimo planus.

Pirmiausia bus išesta su didžiu liu koncertu į kurį koncentruojama įvairios meninės pajėgos. Ap

P-LĖ PR. ŠEPORAITYTĖ

SUGAR NOTCH ZINUTĖS

Šios mažos lietuvių kolonijos žmonės šventės praleido linksmi. Svečiai, vaišės, šeimynų "reunions" leido bent dienai kitai užmiršti gyvenimo rūpesčius ir vargus.

Prieš pat Naujus Metus mirė dar jaunas ir stiprus vyras Steve Levandowski, gyv. 638 Main St. Mirė iš priežasties gangrenos, kuri įsimetė į jo sužalotą riešą ir po to į visą sistemą. Jo žmona po tėvais yra Juzė Tanavičiūtė.

Trečiadienį, sausio 18-tą, parapijos auditorijoje įvyks didelė šv. Petro ir Povilo parapijos partė. Klebonas kun. J. Šupšinskas kiekvienai parapijonai šeimynai išsiuntė po du tikieta, kuriuos su naudos patys ar parduos savo draugams. Bus geros piniginės dovanos. Pelnas parapijai.

Kalėdų šventėse viešėjo pas tėvus Kazys Stankevičius. Jis dirba viename New York'o viešbutyje. Seniau jis rašydavo angliškai straipsnius. Kazys atyžiai seka lietuvių gyvenimą ir veikimą.

Edvardas Černickas turi gerą pasisekimą bizny. Jis yra Ashley Vault Co., cementinių laidojimo vaults gamintojų, operatorius. Jo žmona buvusi Nelė Sinkevičiūtė — Plymoutho klebono kun. A. J. Sinkevičiaus giminaitė.

Jonas Skiptūnas, kilęs iš Sugar Notch, dabar gyvena Wilkes-Barre. Jis yra smarkus sportininkas. Taip pat aktyviai dalyvauja šv. Trejybės parapijos reikaluose ir šv. Vardo draugijoje. Jis yra Home Life Insurance, Luzerne County branch, superintendente asistentas. Vedęs, turi dvi dukreles ir vieną sūnų.

Laidotuvių direktoriaus Leo J. Sinkevičiaus tėvas yra vienas iš seniausių Sugar Notch gyventojų. Jis labai mėgia pasikalbėti ir prisiminti praeitį ir apie įvykius atmainas. Linkime jam geros sveikatos ir ilgo pagyvenimo!

Tie kompanijų namai mūsų miestelyje sukelia praecities atminimus. Jie primena ir pirmuosius lietuvius ateivius, kurie čia gyveno.

Ar atlikai savo prievolę? Jei dar ne, tai neatidėliok ir prikalk bent vieną naują narį į L. R. K. Susivienymą.

veno. West End'e, kur yra apie 18 kompanijų namų, kitados gyveno šie lietuviai, kurie jau išsisi po žeme: Juozas Smigelskis, Kazys Skiptūnas, Antanas Liutkauskas, Mykolas Tamulis, Jurgis Murokas, Juozas Gudauskas, Jonas Norkūnas, Mykolas Jankauskas, Kazys Savickas, Antanas Kačkauskas, Juozas Zigmontanas, Perlis ir Antanas Sinkevičius.

Sekmadienį, sausio 22-ą, 8 val. ryte, šv. Petro ir Povilo parapijos šv. Vardo draugijos bendra komunija. Pirmininkas L. J. Sinkevičius ragina visus narius dalyvauti. Po pamaldų parapijos sveikatinė įvyks svarbus draugijos susirinkimas. Sal. G. Bekamp's

KINGSTON

LRKSA 1-MOS KUOPOS SUSIRINKIMAS

Šį sekmadienį, šv. Marijos parapijos svetainėje, įvyks svarbus LRKSA 1 kuopos susirinkimas.

Pradžią 2-ą val. po pietų.

Bus metiniai kuopos valdybos raportai.

Bus kolektojuojamos vaikų duoklės. Taip pat šį mėnesį visi nariai turi užsimokėti 10 centų į Labdarybės Fondą.

Visi nariai prašomi dalyvauti.

Ad. Kaduševičius, pirm.

CARD PARTY

Sekmadienio vakare, sausio 15, šv. Marijos parapijos choras rengia Card Party su gražiomis dovanomis ir užkandžiais.

Card Party įvyks parapijos svetainėje, Zerby Ave., 7:30 val. vakaro.

Kiekvienas lošančių stalas gaus gražias dovanas. Taipgi bus duodami užkandžiai.

Parapijiečiai ir apielinkės lietuviai kviečiami atsilankyti.

Šv. Marijos parapijos choro nariai skaitlingai lankys tu draugijų parengimus, kurių nariai atsilankys į šią card partę.

Surengimo komisijoje darbuojasi Petronė Linkūnaitė ir Antanas Ambrozaitis.

PETRONĖ LINKŪNAITĖ, Kingstono šv. Marijos parapijos choro card party rengimo komisijos pirmsėdė.

THE SEASONS GREETINGS From GOLD MEDAL BAKING COMPANY

High Grade Pies and Cakes
1002 Remington Ave., Scranton, Pa.

THE SEASONS GREETINGS From ROSARS RESTAURANT

Scranton's Leading Eating Place
235 N. Wash. Ave., Scranton, Pa.

ASHLEY

MIRĖ ELŽBIETA ILGŪNAITIENĖ

Sausio 3-čią mirė LRKSA 3 kp. narė Elžbieta Ilgūnaitienė, gyv. 43 Cooke St., Ashley.

Laidotuves įvyko šeštadienį, sausio 7-tą, 9-tą val. ryto nuilydžta į Sugar Notch šv. Petro ir Povilo bažnyčią, kur kun. kl. J. Šupšinskas atlaikė iškilmingas mišias. Vienuolis įžūitas Father Curran meldėsi sanktuarijoje. Palaidota parapijos kapuose, kur kun. J. Šupšinskas suteikė paskutinę benedikciją. Karsto nešėjais buvo velionės giminaičiai Antanas, Jonas, Pranas ir Albertas Jančarai, Leonas ir Pranas Ješkai. Prie mišių patarnavo irgi jos giminaičiai Juozas Jaškus ir Benjaminas Jančaras.

Laidotuviemis rūpinosi graborius Leonas J. Sinkevičius.

Liūdesy paliko vyrą Jurgį, dukteris Marę Šupšinskienę ir Mrs. Kocik, sūnus Stasį, Praną ir Joną (paskutinis yra tėvų jėzuitų ordino, New Yorke studentas), brojį Joną Jančarą gyv. Wilkes-Barre, ir seserį Marę gyv. Lietuvoje.

Velionė Ashley išgyveno apie 39 metus. Be Susiv., dar priklausė prie kitų savo parapijos draugijų.

Išsėkis Viešpaties ramybė!

S. G. E.

PITTSTON

MIRĖ PR. KATKAUSKAS

Sausio 9-tą Pittstono ligoninėje mirė Pranas Katkauskas, 75 metų amžiaus, gyv. 187 North Main St.

Palaidotas su bažnytinėmis ceremonijomis šv. Kazimiero parapijos kapuose.

Velionis buvo vienas seniausių Pittstono lietuvių gyventojų ir vienas iš šv. Kazimiero parapijos steigėjų.

Liūdesy paliko sūnų Juozą — 4-to wardo aldermaną, dukterį F. Moleksį ir brojį Juozą. Pašarvotas buvo dukters namuose.

MIRĖ IEVA ŠAKOCIENĖ

Sausio 10-tą mirė Ieva Šakocienė, gyv. 824 Luzerne Avenue, W. Pittston, Pa. Apie sermenis ir laidotuves kitam numery.

JUOKAI

Prieššventinė Prekyba

Prieš Kalėdas ir saldinių krautuvių eina gyva prekyba. Parduveja pastebėjo, kad apie šokoladu ištartainai slankioja kažkoks berniukas.

— Tai ką, vyruk, bandai nusvilpti kokiją dėžę šokolado? — klausia jį parduveja.

— O ne, panele,—mandagiai atsako berniukas:—aš, priešingai, bandau to nepadaryti.

Gera Širdis

Motina, papasakojusi apie kaimynuose gyvenantį vargšą berniuką, taria savo sūnui: "Jonuk, ar tu žinodamas, kad tas berniukas neturi tėvo, pasigailėdamas nepadovanotum jam savo kiškiuko".

Jonukas, tvirtai laikydamas kiškiuką, atsako: "Mamyt, ar mes jam negalėtumėm atiduoti savo tėvelio!"

"DIDYSIS SAPNININKAS"
Žymiai Patobulinta II-ji Laida, 150 Puslapių Knyga
Išaiškina įvairių sapnų reikšmę. Iliustruotas daugybe paveikslų-paveikslėlių.
Kaina 75 Centai
Kreipkitės:
"GARSO" ADMINISTRACIJA
P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.